

IZS.NOVO

ŽELIMO
VAM
INOVATIVNO
2010!

The background features a technical drawing with various geometric shapes, lines, and dimensions. A yellow pencil is positioned diagonally across the lower right. A snowman is drawn on the right side, composed of three spheres with various dimensions and radii labeled (e.g., R109, R122, 184, 114, 101, 195, 234, 72°). The text 'ŽELIMO VAM INOVATIVNO 2010!' is rendered in 3D chocolate letters, with 'ŽELIMO' and '2010!' in light brown and 'VAM INOVATIVNO' in dark brown.

Aktualno

PRIROČNIK O VSEBINI PROJEKTNE
DOKUMENTACIJE BO IZS IZDALA SKUPAJ Z MOP

ZAKLJUČEN 1. MINI
REFERENDUM IZS

V PRIPRAVI SO
SPREMEMBE ZGO-1,
ZGeoD in ZRud

PODELJENE LETOŠNJE
NAGRADE IZS

NA NASLOVNICI

Priročnik o vsebini projektne dokumentacije, ki ga izdeluje IZS, bo MOP revidiral. Izdan bo kot skupen priročnik IZS in MOP. MOP bo po izdaji priročnika priporočil javnim investitorjem, da ga vključijo v svojo razpisno dokumentacijo (razpisne pogoje). S tem bo vsem ponudnikom, sodelujočim na istem razpisu, določena minimalna kakovost projektne dokumentacije, zaradi česar se pričakuje, da bodo odstopanja v ponudbenih cenah izdelave projektne dokumentacije precej manjša.

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
Letnik 12, št. 52, december 2009
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:
9.200 izvodov. Uredništvo: Inženirska
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO: mag. Črtomir REMEC, dr. Branko ZADNIK, Andrej POVŠIČ, Ivan LEBAN, Jožef STUDENČNIK, Matej KOVAČIČ, dr. Željko VUKELIČ. Uredniški odbor: mag. Barbara ŠKRABA FLIS, Matjaž GRILC, Franc PEČOVNIK, dr. Janez DUHOVNIK, dr. Jože KORTNIK, Miro PIRNAR, Bojan JELEN, Mitja BRENČIČ. Lektoriranje in korekture: Petra KAVČIČ, Polona OKRETIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor. Tisk: EPID d.o.o., Ljubljana. Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice Slovenije brezplačen. Copyright © 2009 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

str.

POZDRAVLJENI

- 3 Nagovor ob podelitvi nagrade IZS za inovativnost

AKTUALNO

- 4 Priročnik o vsebini projektne dokumentacije bomo izdali skupaj z MOP
4 Izpeljali smo 1. mini referendum IZS
5 Dogovorili tesnejše sodelovanje z ZAPS

PROGRAMI/PROJEKTI

- 6 Ureditev področja načrtovanja požarne varnosti v Sloveniji ni najboljša
7 URSZR napovedala prenovu Pravilnika o študiji požarne varnosti
8 V kratkem bodo spremenjeni pogoji za vpis EU inženirjev v imenik IZS
8 Pripravljajo se tudi spremembe Zakona o rudarstvu
9 IZS naj bi z novelo ZGeoD dobila nova javna pooblastila
9 Zavarovalnicam bomo predlagali spremembo splošnih zavarovalnih pogojev

REPORTAŽE

- 11 Predsednik mag. Remec je nagovoril diplomante FG
12 9. dan inženirjev: Energetsko učinkovita gradnja
14 Inženirska zbornica Slovenije je nagradila inovativnost in ustvarjalnost
16 Nagrada IZS za inovativnost na področju graditve objektov
17 Priznanje IZS za razvoj inženirstva
18 Požarna varnost objektov 21. stoletja
19 90 letnica Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Univerze v Ljubljani

STIKI

- 19 Mednarodni kongres WFEO o izrabi alternativnih virov energij
20 Predsednik IZS, mag. Remec, je bil izvoljen za podpredsednika ECEC
20 Srečanje evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE)
22 Sprejet Etični kodeks evropskih pooblaščenih inženirjev geodezije
23 Simpozij pooblaščenih hrvaških inženirjev geodezije

e-VPRAŠANJA IN ODGOVORI IZS

- 24 Želeli ste izvedeti

OBVESTILA IZS

- 25 Poročila o delu organov in delovnih teles IZS za obdobje julij–december 2009
26 Koledar strokovnih prireditev
27 Objavili smo še tipsko Pogodbo o gradbenem nadzoru
27 Program izobraževanj IZS za 2010

OBVESTILA MINISTRSTEV

- 27 Razveljavitev 4. člena Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb
27 Spletna aplikacija za občane - Pokličiči, preden koplješ

OBVESTILA

- 28 Napovednik izobraževanj IZS januar do april 2010

NAGOVOR OB PODELITVI NAGRADE IZS ZA INOVATIVNOST

Spoštovani gospod minister, cenjeni gostje, dragi nagrajenci, gospe in gospodje!

Dobrodošli na slavnostni podelitvi 2. nagrade Inženirske zbornice Slovenije za inovativnost na področju graditve objektov, tokrat v Evropskem letu ustvarjalnosti in inovativnosti. Od prve podelitve na slavnostni akademiji ob 10. obletnici delovanja naše zbornice sta minili dve leti in v tem času smo padli iz brezbriznega obdobja konjunktura v hudo svetovno finančno in posledično gospodarsko krizo. Danes gradbeništvo beleži 20-30 % zmanjšanje naročil in zdaj je pravi čas za strukturne in vsebinske spremembe.

Inženirska zbornica Slovenije je nujnost sprememb gradbene kulture postavila v ospredje že pred tremi leti s sprejetjem strategije delovanja do 2010. V ta namen so in bodo še potekale številne aktivnosti za dvigovanje strokovnosti, vzpodbujanje ustvarjalnosti in nagrajevanje inovativnosti. Tako smo poleg skrbnega izvajanja javnega pooblastila strokovnih izpitov in imenika pooblaščenih inženirjev uvedli sicer zaenkrat še neobvezno vse življenjsko izobraževanje naših članov, na spletni strani IZS objavljamo primere dobre in slabe prakse, vsako leto organiziramo tematski dan inženirjev in nagradimo najboljše inženirske dosežke. Vrhunec pa je gotovo podelitev nagrade za inovativnost, zato je danes priložnost za slavlje.

Gradbeništvo je zelo konzervativna gospodarska dejavnost, kjer je 90 % vseh delavcev zaposlenih v malih in srednjih podjetjih in ustvarja okoli 10 % BDP. V zadnjem času je zaradi grozečega globalnega segrevanja in uresničevanja EU cilja (3x20 %) postala aktualna velika poraba energije v gradbenem sektorju, ki v EU z okoli 40 % celo presega industrijo in transport. Vse to je vplivalo tudi na cilje Evropske gradbene tehnološke platforme za hitrejšo, cenejšo in varnejšo gradnjo na temeljih trajnostnega razvoja in bo podrobno obravnavano v prenovljeni Direktivi o energetske učinkovitosti stavb.

Cenjani zbor, dovolite mi, da v moji novi vlogi pred kratkim izvoljenega podpredsednika Evropskega sveta inženirskih zbornic še posebej izpostavim kar tri mednarodne razsežnosti današnje slovesnosti. Prvič, ker bo nagrado za inovativnost prejelo za naše razmere netipično gradbeno podjetje, ki je že zdavnaj preraslo slovenske okvire in večino prihodkov ustvari v več kot 50. državah sveta. Drugič, ker bomo prvič podelili priznanje za razvoj inženirstva enemu najbolj mednarodno priznanih slovenskih znanstvenikov, in tretja radost je knjiga našega člana o Evropski gradbeni tehnični dediščini.

Drage gospe in gospodje, vstopili smo že v adventni čas, zato bom izkoristil to priložnost, da vam v imenu Inženirske zbornice Slovenije in osebno zaželim vesele praznike ter veliko sreče, zdravja in uspehov v prihajajočem letu.

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije
mag. Črtomir Remec

Sodelovanje z resornim ministrstvom

PRIROČNIK O VSEBINI PROJEKTNE DOKUMENTACIJE BOMO IZDALI SKUPAJ Z MOP

29. oktobra sta se predsednik zbornice, mag. Remec, in generalna sekretarka, mag. Škraba Flis, ponovno sestala z vodstvom direktorata za prostor, MOP, generalnim direktorjem, dr. Pavliho, in vodjo sektorja za graditev, ga. Ljubič.

Na sestanku je bilo dogovorjeno:

1. Priročnik o vsebini projektne dokumentacije, ki ga izdeluje IZS, bo MOP reviziral. Izdan bo kot skupen priročnik IZS in MOP. MOP bo po izdaji priročnika priporočil javnim investitorjem, da ga vključijo v svojo razpisno dokumentacijo (razpisne pogoje). S tem bo vsem ponudnikom, sodelujočim na istem razpisu, določena minimalna kakovost projektne dokumentacije, zaradi česar se pričakuje, da bodo odstopanja v ponudbenih cenah izdelave projektne dokumentacije precej manjša.

2. Pri pripravi strokovnih podlag za novo pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj, katerih pripravo je prevzela IZS, bosta s strani MOP sodelovala g. Galonja in predstavnik stanovanjskega sektorja.

3. IZS pozove vse tehnične fakultete, da v svoje študijske programe vključijo vsebine

s področja požarne varnosti. MOP pripravi pismo o podpori, ki se ga priloži pozivu.

Drugo s sestanka:

MOP nas je seznanil, da se ne strinja s predlogom novele zakona o rudarstvu (ZRud-1), verzija z dne 2.10.2009, ter podpira stališče IZS. MOP vidi rešitev na dva možna načina: ali se graditev v celoti umakne iz zakona o rudarstvu ali pa se v ZRud-1 opredeli le vlogo rudarskih inženirjev v procesu graditve ter uredi potrebna dokazila, projekte in elaborate.

MOP skupaj z MG nadaljuje s pripravo zakona o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor. Delovna skupina, v kateri s strani IZS sodeluje tudi predsednik komisije za sistemske zakone, g. Leban, je pripravila različico, s katero je skrajšala postopek umeščanja v prostor za eno leto.

Zaradi omejenih finančnih sredstev in nobenih možnosti za nove zaposlitve MOP ne načrtuje reorganizacije ministrstva v smislu ustanovitve Direktorata za graditev. Zaradi kadrovske podhranjenosti do konca leta 2009 in v letu 2010 tudi niso mogoče med MOP in IZS že dogovorjene novelacije podzakonskih aktov ZGO-1. ■

Večinska volja stroke

IZPELJALI SMO 1. MINI REFERENDUM IZS

V poletnem času smo se na zbornici odločili za vzpostavitev stalnega mini referenduma. Zakaj prav mini referendum? Zato, ker želimo z njim razbrati večinsko voljo inženirske stroke in ker želimo z njo na način neposredne demokracije vplivati na organe odločanja pri sprejemanju zakonodaje, tehničnih predpisov in standardov s področja urejanja prostora in graditve objektov, oz. delovanja naših članov v najširšem smislu.

Dobro vemo, da ko hočemo v določeni zadevi, za katero imamo svoj poseben interes, izraziti svoje mnenje, predloge ali zahteve, nastanejo težave že, ko jih želimo posredovati izvoljenim in imenovanim organom odločanja, kaj šele, ko želimo njihovo sprejetje in uveljavitev. Verjamemo, da bomo s stalnimi mini referendumi, ki udeležencem referenduma ne vzame veliko časa, ustvarili dovolj močan pritisk na sistem predstavniške demokracije, za katero je referendum kot oblika direktne demokracije, sicer večinoma še vedno moteč in nezaželen, a ravno ključni element stalnega mini referenduma, t.j. stalnost in gradacija pritiska, lahko povzročita približek ali celo sprejetje v smeri, kot kaže večinsko odločanje udeležencev mini referenduma.

Graditev je z več kot 10 % BDP v Sloveniji pomembna gospodarska dejavnost, a je na nivoju države izrazito podcenjena. Včasih je imela graditev svoj resor, danes jo predstavlja le močno podhranjen sektor v okviru Direktorata za prostor Ministrstva za okolje in prostor. Posledica tega stanja so neprimerna in neusklajena zakonodaja, zastareli tehnični predpisi, obvezna uporaba standardov, ki v maternem jeziku sploh niso dostopni, slaba organiziranost države na področju vodenja investicij in še bi lahko naštevali. Zato smo kot zahtevo 1. mini referenduma postavili celovito ureditev področja graditve.

Prva zahteva 1. mini referenduma se je glasila:

»Inženirska stroka zahteva, da se v zakonodaji s področja javnega naročanja predvidi ustanovitev Agencije za javne investicije pod okriljem Vlade RS.« (zapisali smo tudi temeljne naloge agencije)

Druga zahteva 1. mini referenduma se je glasila:

»Inženirska stroka zahteva, da se zaradi potrebe po združitvi celotnega postopka graditve v enoten proces, na enem ministrstvu (predlagamo Ministrstvo za okolje, prostor in graditev) ustanovi Direktorat za graditev, ki bo pristojen za urejanje kompletne zakonodaje, vezane na celoten

postopek graditve.« (zapisali smo tudi pristojnosti Direktorata)

Vaš odziv na povabilo k sodelovanju nas je izredno prijetno presenetil. V treh tednih je bilo registriranih 427 glasovanj in zabeleže-

nih preko 80 komentarjev. Na prvo zahtevo je bilo ZA: 392 glasov in PROTI: 35, na drugo zahtevo je bilo ZA: 404 glasov in PROTI: 23.

Vsem, ki ste se udeležili glasovanja, še posebej pa vsem, ki ste napisali komentar, se zahvaljujemo. S svojim oddanim glasom in napisanim komentarjem ste pomagali oblikovati večinsko voljo inženirske stroke.

V komentarjih prevladuje pohvala zastavljeni akciji in tudi upanje, da bo kaj iz tega, čeprav je v nekaterih komentarjih čutiti tudi dvom. Lahko rečemo, da najbolj izstopa nekakšen strah pred še enim »birokratskim« oddelkom, zato se pojavlja kar nekaj predlogov v smislu, »to narediti le v okviru obstoječih kapacitet«. Izrazito je razpoznavna želja oz. zahteva po prevladi stroke nad »uradničtvom«, ki kulminira do predloga samostojnega ministrstva za gradnjo ali vsaj vladne službe neposredno podrejene vladi. Verjetno pa je ta želja po večji veljavi stroke najbolj plastično opisana prav v zadnjem komentarju, ki smo ga dobili pred zaključkom 1. Mini referendum: »Predlagam, da se v bodoči novi predlagani instituciji vključi predvsem strokovnjake, ki imajo ustrezno znanje in izkušnje, da ne bomo še naprej producirali predpisov, ki nam bodo vsem bolj ovira pri izvedbi projektov, kot pa pomoč in neka boljša kvaliteta proti temu, kar imamo. Včasih imam občutek, da snovalci obstoječe zakonodaje živijo v oblakih in predpise delajo bolj zase, da pokažejo, da nekaj delajo (kvantiteta), kot da bi poskušali zadeve izdelati bolj uporabno za uporabnike.«

Na našem spletnem forumu: <http://www.izs.si/forum/viewforum.php?f=13> smo odprli rubriko MINI REFERENDUMI. V rubriki so objavljeni vsi komentarji 1. mini referenduma in analiza. Na forumu je odprta tudi možnost dodatnega komentiranja in argumentiranja. V rubriki vas bomo tudi obveščali o nadaljnjih aktivnostih.

Vabimo vas k ogledu in nadaljnji razpravi, komentiranju in argumentiranju na forumu.

Prvi naš naslednji korak je, da bomo z ugotovljeno večinsko voljo inženirske stroke seznanili Ministrstva za okolje in prostor. ■

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije

DOGOVORILI TESNEJŠE SODELOVANJE Z ZAPS

Z izvolitvijo novega vodstva Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) so se obudili tudi sestanki skupnega koordinacijskega telesa obeh zbornic. Vodstvi zbornic sta se prvič sestali v mesecu juniju in drugič v mesecu oktobru. Dogovorjeno je bilo sodelovanje zbornic na petih projektih, ključnega pomena za člane obeh zbornic:

- cenik,
- zavarovanje,
- zakonodaja,
- strokovna podpora članom,
- izobraževanje.

CENIK

ZAPS: Anketa, ki so jo izvedli med člani, je v povezavi z Arhigramom pokazala, da so investicije danes višje, razmerja med cenami strok drugačna in da so cene izdelave projektne dokumentacije izračunane po Arhigramu previsoke.

IZS: Pripravljamo poenostavitev in spremembe TPPS na podlagi nemške Uredbe, sprejete avgusta letos, s katero so se spremenili dosedanji HOAI.

Dogovor:

- ZAPS in IZS bosta pripravili enotno platformo za izračun projektantskih storitev.
- Program bo enostaven za izračun.
- ZAPS bo izvedel anketo o realnih cenah projektantskih storitev na trgu.
- IZS bo prevedla novo nemško Uredbo.
- Sledi izmenjava ankete in prevoda Uredbe.
- Razmerje cen med strokami je določeno z novo nemško Uredbo.
- IZS in ZAPS bosta določila prevoda Uredbe prilagodili slovenski zakonodaji.
- Cilj: osnutek novih meril za vrednotenje inženirskih storitev je narejen do 31. 12. 2009.

Določiti je potrebno tudi standard vsebine projektne dokumentacije (v nadaljevanju glejte poglavje strokovna pomoč članom), ki mora postati obveza za udeležence v postopkih javnih naročil. Nedorečeno ostaja vprašanje baze za določitev vrednosti investicij.

Stanje: Prevod narejen. V teku je priprava osnutka novih meril za vrednotenje inženirskih storitev.

ZAVAROVANJE

Obstoječi splošni zavarovalni pogoji so za člane ZAPS in IZS neprimerni. Zato sta zbornici že pripravili in uskladili predlog novih splošnih pogojev za zavarovanje projektantske in inženirske odgovornosti (Več o njih si lahko preberete v prispevku na straneh 9 in 10). Predlog bo januarja in februarja

predstavljen zavarovalnicam. MOP smo z aktivnostjo in zahtevo po spremembi 32. člena ZGO-1 seznanili že septembra.

ZAKONODAJA

ZAPS je pripravil in MOPu posredoval pobudo za spremembo Pravilnika o natečajih. IZS je zaprosil za podporo pri tem. Poleti smo na MOP posredovali predloge za spremembo Pravilnika o natečajih. Vendar pa zaradi kadrovske podhranjenosti MOP v letu 2009 in 2010 ne načrtuje sprememb pravilnika. ZAPS smo opozorili na ne vključevanje predstavnikov IZS v natečajne žirije. ZAPS se je zavezal, da bo pri bodočih natečajih za izvedence s področja mehanske odpornosti in stabilnosti in drugih področij, ki jih pokrivajo člani IZS, imenoval pooblaščen inženirje iz seznama potencialnih članov natečajnih komisij, objavljenega na spletni strani IZS. Na poziv ZAPS smo tako jeseni imenovali izvedenca prometne stroke za natečaj Kampus Koper.

STROKOVNA PODPORA ČLANOM

ZAPS: Pripravlja priporočeno vsebino tehničnega poročila in revizijskega poročila. Poleg tega pripravlja priporočeno vsebino popisov del in predizmer skupaj z GZS. Prevzeli bodo tudi njihove pogoje pokalkulacije.

IZS: Pripravljamo priročnik o vsebini projektne dokumentacije.

Dogovor:

- Zbornici si izmenjata doslej pripravljeno gradivo.
- Priročnik o vsebini projektne dokumentacije pred izidom pregleda in dopolni ZAPS.
- Cilj je izdelati dokument, ki obsega potrebno vsebino projektne dokumentacije in ga pokažeš investitorju, ko se dogovarjaš za vsebino ponudbe in ceno kakovostno izdelane projektne dokumentacije. Istočasno je to za pooblaščenega inženirja tudi dokument z obvezno vsebino.

Stanje: V pripravi je osnutek vsebine projektne dokumentacije za vzorčni primer poslovne stavbe. Vsebinsko načrtov arhitekture in krajinske arhitekture pripravlja ZAPS.

IZOBRAŽEVANJE

ZAPS: Člani ZAPS potrebujejo znanja s področja požarne varnosti, zasnov konstrukcij, Evrokodov, elektro in strojnih instalacij ter PURESa, zato ZAPS prosi IZS za zagotovitev ali izobraževanje ali pomoč pri iskanju/določitvi ustreznih predavateljev.

Dogovor: Zbornici si pomagata pri izmenjavi oz. zagotovitvi izobraževanja. ■

Požarna varnost

UREDITEV PODROČJA NAČRTOVANJA POŽARNE VARNOSTI V SLOVENIJI NI NAJBOLJŠA

5. oktobra 2009 smo organizirali okroglo mizo z naslovom »Kako lahko izboljšamo ureditev področja požarne varnosti«. Na njej se je zbralo prek 60 udeležencev, pooblaščenih inženirjev in arhitektov, predstavnikov projektivnih in izvajalskih podjetij, javnih podjetij in zavodov ter fakultet in združenj.

Udeleženci okrogle mize so se strinjali, da splošno stanje na področju načrtovanja

bilo dobrodošlo organiziranje visokošolskega študijskega programa požarne varnosti.

Osnova za razpravo je bil predlog sprememb zakonodaje s področja požarne varnosti, ki ga je aprila 2009 pripravila IZS, zavedajoč se, da se lahko izboljšanje stanja požarne varnosti doseže le na podlagi uskladitve stališč vseh ključnih akterjev s področja požarne varnosti pri pripravi predloga sprememb zakonodaje. Tako so

Splošno stanje na področju načrtovanja požarne varnosti ni najboljše, potrebno je nadaljevati z že začetimi aktivnostmi za izboljšanje stanja. Spremembe zakonodaje niso potrebne, potrebno je njeno dosledno izvajanje in spremljanje učinkov v daljšem časovnem obdobju.

požarne varnosti ni najboljše in da je potrebno nadaljevati z že začetimi aktivnostmi za izboljšanje stanja. Prevladalo je mnenje, da spremembe zakonodaje niso potrebne, da pa je nujno potrebno njeno dosledno izvajanje in spremljanje učinkov v daljšem časovnem obdobju. Vsi uvodničarji so izpostavili potrebo po dvigu strokovnosti pooblaščenih inženirjev vseh strok na področju požarne varnosti, kar je kratkoročno mogoče doseči le z dodatnimi izobraževanji. Za razvoj stroke in področja požarne varnosti kot celote pa bi

na okrogli mizi uvodoma stališča predstavili Inženirska zbornica Slovenije (IZS), Slovensko združenje za požarno varstvo (SZPV), Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo (FKKT), Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) ter Uprava RS za zaščito in reševanje, Ministrstva za obrambo (URSZR). Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) se okrogle mize navkljub povabilu aktivno ni udeležila.

Okroglo mizo je vodil predsednik upravnega odbora matične sekcije inženirjev teh-

nologov in drugih inženirjev, IZS, g. Jožef Studenčnik, univ. dipl. inž. metal., spec. men., ki je med drugim povedal, da je IZS poleg sprejete ukrepe za izboljšanje in ureditev področja požarne varnosti, s katerimi želi IZS spremeniti pristop pri projektiranju požarne varnosti in istočasno dvigniti strokovnost pooblaščenih inženirjev vseh strok na področju požarne varnosti. »IZS v zadnjem obdobju aktivno posega v urejanje razmer na področju požarne varnosti s podajanjem pobud in predlogov za spremembo zakonodaje, organizacijo strokovnih srečanj in izobraževanj, popularizacijo strokovnih izpitov in pripravo programa pripravljalnega seminarja za strokovni izpit. V pomoč pooblaščenim inženirjem pri delu je v teku priprava Priročnika za izdelavo študije

požarne varnosti in Zasnove požarne

varnosti.« Poudaril je, da tudi ta okro-

gla miza sodi v niz aktivnosti IZS za

izboljšanje stanja na področju požar-

ne varnosti in da bodo imeli zaključ-

ki prav gotovo velik pomen in težo

pri nadaljnjem urejanju razmer na

tem področju. »Udeležba eminentnih

zastopnikov najpomembnejših akterjev

v slovenskem prostoru s področja po-

žarne varnosti nam to potrjuje ne samo

v smislu njihove strokovnosti, ampak so

z udeležbo pokazali tudi svoj interes in aktiven pristop k izboljšanju razmer.«

Vsi uvodničarji so izpostavili pomembnost izobraževanja in usposabljanja pooblaščenih inženirjev vseh strok, kot temelja za vse nadaljnje aktivnosti na zakonodajnem, projektantskem, graditeljskem in nadzorno inšpekcijskem področju. Sprejeta je bila tudi pobuda za organiziranje visokošolskega univerzitetnega dodiplomskega in/ali vsaj podiplomskega študijskega programa požarne varnosti. ■

ZAKLJUČKI OKROGLE MIZE:

1. V prihodnje je treba dati velik poudarek predvsem dodatnemu izobraževanju vseh inženirjev IZS in ZAPS, ki morajo osvojiti najprej temeljna znanja s področja požarne varnosti, da bodo lahko rešitve, ki jim jih predlagajo odgovorni projektanti požarne varnosti, čim bolj uspešno prenašali v svoje projektne rešitve. Vir problemov s področja požarne varnosti namreč ni samo v odgovornih projektantih požarne varnosti, ampak tudi v uporabi in razumevanju ukrepov požarne varnosti tako v načrtih kot pri sami izvedbi in nadzoru. Izdelki (načrti, stavbe, objekti) namreč niso zadovoljivi, kar je pokazala tudi raziskovalna naloga, ki jo predstavil mag. Jug Aleš., FKKT.
2. Izobraževanja za odgovorne projektante požarne varnosti morajo biti bolj specialistična in na višjem nivoju od splošnega izobraževanja s področja požarne varnosti za odgovorne projektante vseh drugih strok. Pri organizaciji izobraževanj je priporočljivo sodelovanje IZS, SZPV in FKKT.
3. Prevladalo je mnenje, da spremembe zakonodaje niso potrebne, da pa je nujno potrebno njeno dosledno izvajanje in spremljanje učinkov v daljšem časovnem obdobju.
4. Zakonodajalec ne načrtuje bistvenih sprememb zakonodaje v prihodnje, zato se bo še naprej obdržal elaborat Zasnova požarne varnosti za vse požarno zahtevne in vse požarno manj zahtevne stavbe. IZS v pripravo Priročnika za izdelavo Študije požarne varnosti in Zasnove požarne varnosti, v katerem bodo podana izhodišča za izdelavo teh elaboratov, vključni FKKT in URSZR.
5. Obstoječi programi znanj za strokovne izpite za odgovorno projektiranje in odgovorno revidiranje požarne varnosti so primerljivi s katalogi znanj evropskega združenja CFP (mag. Aleš Jug iz FKKT in Leon Pajek iz SZPV). Mnenja o tem ali so katalogi znanj za strokovne izpite primerni ali ne so bila deljena, zato bo IZS zaprosila uvodničarje oz. njihove inštitucije, da podajo detajlne pripombe nanje.
6. Udeleženci so podprli predlog FKKT, da se v sodelovanju več fakultet (FKKT, FA, FGG, FS, FPP, ...) organizira visokošolski univerzitetni dodiplomski in/ali vsaj podiplomski študijski program požarne varnosti. FKKT se poziva, da prevzame aktivnosti za izpeljavo pobude.
7. Za višjo kakovost projektiranja in izvedbe je nujna odlična medsebojna komunikacija in dobro sodelovanje pooblaščenih inženirjev vseh strok in pooblaščenih arhitektov. ■

Požarna varnost**URSZR NAPOVEDALA PRENOVO PRAVILNIKA O ŠTUDIJU POŽARNE VARNOSTI**

Pristojni ministrstvu (Direktorat za prostor Ministrstva za okolje in prostor in Upravo RS za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo (URSZR)) smo seznanili z zaključki okrogle mize »Kako lahko izboljšamo ureditev področja požarne varnosti?«, kateremu smo dodali poziv za ureditev določenih problemov s področja požarne varnosti, URSZR pa smo tudi povabili k sodelovanju pri izdelavi Priročnika za izdelavo študije požarne varnosti in zasnove požarne varnosti, ki ju pripravljamo.

URSZR je v odzivu uvodoma zapisala, da se z navedbo iz 8. točke poziva, v kolikor le ta pomeni, da »bi študija požarne varnosti

ukrepe požarne varnosti, ki jih je treba vključiti v načrte projektne dokumentacije PGD in nadaljnje faze projektne dokumentacije, skupaj z vsemi potrebnimi strokovnimi pojasnili in obrazložitvami, s katerimi odgovorni projektant utemeljuje izbrane zahteve. Pri tem je bistveno, da so zahteve določene ob upoštevanju idejnih projektnih rešitev za objekt, ki jih pripravljajo projektanti posameznih faz. Ugotavljamo namreč, da odgovorni projektanti v študijah samo navajajo posamezne točke ali celo samo naslove predpisov in drugih strokovnih dokumentov, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju v posameznih načrtih, kar ne more biti dovolj za projektante načrtov in zato pogosto pripelje do neuskkljenosti projektnih re-

URSZR nas je seznanila, da bodo pričeli z aktivnostmi za prenovo Pravilnika o študiji požarne varnosti, pri čemer načrtujejo, da bodo v najkrajšem možnem času pripravili predloge sprememb pravilnika.

v končni obliki pomenila samo povzetek upoštevanja zahtev požarne varnosti, brez strokovnih pojasnil in utemeljitev, na katerih predpisih, standardih ali drugih strokovnih dokumentih oziroma inženirskih metodah, temeljijo upoštene zahteve«, ne strinjajo in da takega stališča na okrogli mizi tudi ni zastopal njihov predstavnik Aleksander Špec.

Nadalje nas je URSZR seznanila, da bodo pričeli z aktivnostmi za prenovo Pravilnika o študiji požarne varnosti, pri čemer načrtujejo, da bodo v najkrajšem možnem času pripravili predloge sprememb pravilnika. »Študija požarne varnosti mora v končni obliki vsebovati ne samo povzetek upoštevanja zahtev požarne varnosti, temveč zahteve za vse potrebne

štev v načrtih glede na zahteve v študiji požarne varnosti.«, so zapisali.

Glede na to, da pripravljajo spremembe Pravilnika, menijo, da v tem času priprava Priročnika za izdelavo študije požarne varnosti ni smiselna oziroma racionalna, zaradi česar so nas obvestili, da pri pripravi takšnega priročnika ne morejo sodelovati. Predlagali pa so nam, da v tej fazi, namesto izdelave priročnika, na zbornici pripravimo predloge za spremembo pravilnika o študiji požarne varnosti in se aktivno vključimo v oblikovanje le-tega. Priročnik pa naj se izdela šele po tem, ko bodo spremembe pravilnika o študiji požarne varnosti že izdane, saj bo moral biti priročnik usklajen z njegovimi zahtevami. ■

Novе spremembe ZGO-1

V KRATKEM BODO SPREMENJENI POGOJI ZA VPIS EU INŽENIRJEV V IMENIK IZS

Državni zbor RS (DZ RS) že obravnava spremembe in dopolnitve Zakona o graditvi objektov (ZGO-1), ki jih je Direktorat za prostor Ministrstva za okolje in prostor pripravil zaradi uskladitve zakona z določili Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

Sprejetjem predloga sprememb in dopolnitev ZGO-1 se bo vpis za državljane EU, EGP in Švice poenostavil. Tako za navedene državljane pridobitev licence za odgovornega projektanta, odgovornega vodje del in odgovornega nadzornika ne bo več potekalo dvostopenjsko, temveč enostopenjsko. V skladu s trenutno veljavno zakonodajo si morajo državljani EU, EGP ali Švice najprej pridobiti odločbo o poklicni kvalifikaciji na Ministrstvu za okolje in prostor, šele nato pa jim na zbornici, po predloženi vlogi za vpis v imenik IZS, izdamo pooblastilo za odgovorno projektiranje, odgovorno vodenje del in/ali odgovorno nadziranje v skladu z določili ZGO-1. Po trenutnem predlogu novele zakona, ki ga je že potrdil matični odbor DZ RS za okolje in prostor, bo pristojnost za priznavanje poklicnih kvalifikacij prenesena na pristojni poklicni zbornici (IZS in ZAPS), kot javno pooblastilo. Tako bodo lahko

državljani EU, EGP ali Švice, ki bodo želeli v Republiki Sloveniji opravljati delo odgovornega projektanta, odgovornega vodje del in/ali odgovornega nadzornika, celoten postopek pridobitve poklicne kvalifikacije in licence pooblaščenega inženirja urejali na zbornici. Državljani EU, ki so že člani poklicne zbornice v drugi državi EU, po novem ne bodo postali več člani IZS. Sicer bodo vpisani v imenik IZS in bodo zavezani k upoštevanju etičnega kodeksa IZS, vendar pa bodo postali člani le na podlagi lastne zahteve. Novela pa uvaja tudi nov, dodaten pogoj za izdajo odločbe o poklicni kvalifikaciji, in sicer bo moral posameznik predložiti veljavno zavarovanje odgovornosti za škodo, v skladu z določbami ZGO-1.

Predlog spremembe zakona predvideva tudi obvezno preveritev poklicne kvalifikacije pred prvim opravljanjem storitev (t.j. za primer, ko posameznik sedeža v Republiki Sloveniji (pisarne, ..) ne ustanovi, temveč storitve opravlja le občasno) in začasen, pro forma vpis v imenik IZS na podlagi podatkov o projektu, predvidenem trajanju opravljanja storitve, o projektantu, revidentu, nadzorniku ali izvajalcu, v imenu katerega se bo storitev opravljala in zavarovanju odgovornosti v skladu z ZGO-1. ■

Zakon o rudarstvu

PRIPRAVLJAJO SE TUDI SPREMEMBE ZAKONA O RUDARSTVU

Directorat za energijo Ministrstva za gospodarstvo je v začetku oktobra na svoji spletni strani objavil novelo Zakona o rudarstvu (ZRud-1). Ob pregledu novele zakona smo ugotovili, da v njej ni upoštevana pobuda za spremembo ZRud, ki smo jo na ministrstvo naslovili že v januarju 2007, in je bila rezultat dela in zaključkov delovnega sestanka, ki je potekal na Ministrstvu za okolje in prostor v januarju 2006.

Na omenjenem sestanku je bila obravnavana problematika uporabe predpisov s področja graditve objektov in rudarstva pri gradnji predorov. Udeležili so se ga predstavniki Ministrstva za promet, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za okolje in prostor ter naše zbornice (MSG in MSRG).

Naša pobuda iz januarja 2007 je bila v zbornici usklajena med Matično sekcijo gradbenih inženirjev in Matično sekcijo inženirjev rudarstva in geotehnologije.

Directorat za energijo smo zato pozvali, da preuči in upošteva našo pobudo ter zbornico vključi v pripravo sprememb Zakona o rudarstvu, saj je le-ta izredno pomemben za naše člane, pooblaščen inženirje, ki delujejo na področju graditve objektov.

Directoratom za energijo smo se sestali 6.11.2009. Na sestanku, na katerem so bili s strani ministrstva prisotni generalni direktor mag. Janez Kopač, vodja sektorja za rudarstvo Jože Dimnik in pisec novele zakona Tomaž M. Jeglič, smo usklajevali pripombe, ki smo jih na direktorat naslovili pred tem. Naše pripombe so se nanašale predvsem na to, da gradnja podzemnih gradbenih inženirskih objektov ni rudarjenje, na imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu ter opravljanje strokovnih izpitov po ZRud.

Na sestanku je bilo dogovorjeno, da se v noveli ZRud črta 6. in 17. člen oz. da se v celoti sledi predlogom IZS, da se v ZRud-1 črtajo določbe, ki se nanašajo na »druga rudarska dela«. Nakar se je v nadaljevanju razprave ugotovilo, da je potrebno v ZRud-1 vseeno ohraniti pojem »druga rudarska dela«, vendar v skrajno zoženem smislu, t.j. za vrtnice globine nad 300m in za razstreljevanja, namenjena izkopom in gradnjam podzemnih objektov, ki niso namenjeni raziskovanju ali izkoriščanju mineralnih surovin. V noveli je potrebno določiti, da se za izvajanje takšnih drugih rudarskih del uporablja tehnična dokumentacija, izdelana

na način in pod pogoji, ki jih določa ZGO-1 in predpisi, izdani na njegovi podlagi (gradbena tehnična oz. projektne dokumentacija) ter da se načrti, kot sestavina PGD, ki so namenjeni za izvedbo takšnih del, revidirajo v skladu z ZRud, ne pa da se celotni projekt za njihovo izvedbo izdelava kot revidiran rudarski projekt. Na takšen način se zato spremenijo določbe 6. in 17. člena.)

izvajanje ter strokovni in inšpekcijski nadzor že ureja ZGO-1. V prehodnih določbah ZRud-1 se mora dokončno prekiniti sedanja dvojnost pridobivanja dovoljenj za takšne objekte (gradbeno in rudarsko) ter prekrivanje pristojnosti pri izvajanju inšpekcijskega nadzora (gradbena in rudarska). S temi določbami se mora določiti, da se bo za izvedbo predorov in drugih podzemnih objektov, ki

Iz ZRud-1 je potrebno črtati vse določbe, ki se sedaj nanašajo na gradnje cestnih in železniških predorov, jaškov, vodnjakov in drugih podobnih ravnih, poševnih ali navpičnih cevastih podzemnih objektov in vodov, ki niso namenjeni raziskovanju ali izkoriščanju mineralnih surovin in zato tudi črtati določbe, s katerimi se sedaj določajo pogoji za njihovo gradnjo, saj vse pogoje za njihovo

niso namenjeni izkoriščanju mineralnih surovin, izdalo samo gradbeno dovoljenje, ter da bo inšpekcijsko nadzorstvo nad skladnostjo gradnje z gradbenim dovoljenjem, izvajala gradbena inšpekcija, nadzorstvo nad zagotavljanjem zdravja in varstva pri takšnih delih pa inšpekcija, pristojna za zdravje in varstvo pri delu, tako kot pri vseh drugih gradbenih inženjerskih objektih. ■

Zakon o geodetski dejavnosti

IZS NAJ BI Z NOVELO ZGeoD DOBILA NOVA JAVNA POOBLASTILA

V novembru nas je Geodetska uprava RS (GURS) še pred oddajo gradiva v medresorsko usklajevanje pozvala k podaji mnenja na predlog novele Zakona o geodetski dejavnosti (ZGeoD), ki ga je pripravila z namenom implementacije direktive o storitvah na notranjem trgu v našo zakonodajo.

Navkljub prekratko odmerjenemu času za pregled in uskladitev pripomb v stroki, smo predlog novele pregledali in pripravili pripombe in predloge.

V odgovoru smo zapisali:

- s prenosom javnih pooblastil v zvezi z opravljanjem reguliranega poklica odgovorni geodet in geodet se strinjamo (izdajanje poklicnih kvalifikacij na IZS),
- prav tako se strinjamo z dodelitvijo javnega pooblastila izdajanja geodetskih izkaznic, izvajanja strokovnega izpita za imetnike geodetskih izkaznic in vodenje imenika imetnikov geodetskih izkaznic Inženirski zbornici Slovenije,
- v prehodnih določbah je potrebno urediti uskladitev opravljanja storitev obstoječih pooblaščenih inženirjev – odgovornih ge-

odetov in geodetov – imetnikov geodetskih izkaznic z novelo zakona (veljavnost obstoječih pooblastil),

- v prehodnih določbah je potrebno urediti predajo dokumentacije vezane na 8. odstavek 32. člena,
- predlagamo, da se v prehodnih določbah v 48., 49. in 53. členu omeji trajanje posebnih pogojev za pridobitev pooblastila,
- v ponovno preučitev predlagamo potrebnost 32.a in 32.b člena novele zakona, t.j. možnost pridobitve statusa geodeta s strani tujcev; po 32. členu pridobi status geodeta državljan RS, kar je edino smiselno.

Poleg ključnih pripomb smo pripravili tudi podrobnejše, ki pa jih na tem mestu ne navajamo. V celoti so objavljene na: <http://www.izs.si/index.php?id=405>. Naše pripombe smo predhodno uskladili z GIZ – GI. ■

Zakon o geodetski dejavnosti je v celoti objavljen na:

<http://www.izs.si/index.php?id=405>.

Zavarovanje odgovornosti po ZGO-1

ZAVAROVALNICAM BOMO PREDLAGALI SPREMEMBO SPLOŠNIH ZAVAROVALNIH POGOJEV

Uroš Leben
Odvetnik

UVOD

Zavarovanje odgovornosti postaja nuja pri opravljanju katerekoli dejavnosti, saj so namreč posledice morebitnih napak vedno večje oz. višje tudi morebitne odškodnine, ki jih je potrebno plačati. Pri tem niso osebe, ki sodelujejo pri gradnji, kot so investitor nameravanega objekta, projektant, ki je izdelal projektno dokumentacijo za takšen objekt, izvajalec gradnje takšnega objekta, nadzornik nad gradnjo takšnega objekta in revident projektne dokumentacije (v nadaljevanju udeleženci pri gradnji) nobene izjeme.

Če namreč udeleženci pri gradnji storijo napake pri opravljanju navedene dejavnosti, lahko te napake pripeljejo do posedanja stavbe ali pa v najbolj črnem scenariju celo do porušitve stavbe. To vse pa predstavlja visoko škodo, ki jo je na koncu potrebno povrniti naročniku ali pa morebiti tudi tretjim osebam (če se zaradi tega npr. poruši še sosednja stavba).

Da navedeni dogodki ne bi nepopravljivo vplivali na poslovno dejavnost udeležencev pri gradnji, je zato smiselno imeti dobro zavarovanje, ki bo v takšnih primerih krilo nastalo škodo.

ODGOVORNOST UDELEŽENCEV PRI GRADNJI

32. člen Zakona o graditvi objektov (v nadaljevanju ZGO-1) določa, da investitor nameravanega objekta, projektant, ki je izdelal projektno dokumentacijo za takšen objekt, izvajalec gradnje takšnega objekta, nadzornik nad gradnjo takšnega objekta in revident projektne dokumentacije za takšen objekt odgovarjajo za neposredno škodo, ki nastane tretjim osebam in izvirajo iz njegovega dela in njegovih pogodbenih obveznosti.

Poleg navedene določbe, ki uzakonja odgovornost udeležencev pri gradnji, pa so slednji dolžni tudi na podlagi določil Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ) povrniti vso škodo, ki nastane zaradi njihovega protipravnega delovanja (to je ravnanja v nasprotju s predpisi, pravili tehnike, standardi itd.) tretjim osebam oz. naročniku.

To posledično pomeni, da je lahko obseg odgovornosti udeležencev pri gradnji zelo velik in glede na to, da določene stopnje

napak pri delu nikoli ni možno v celoti izključiti, se kot toliko potrebnejše izkaže ustrezno zavarovanje.

ZAVAROVANJE

33. člen ZGO-1 uzakonja obveznost zavarovanja pred odgovornostjo za udeležence pri gradnji in določa, da so projektant, izvajalec, nadzornik in revident dolžni pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovati in imeti ves čas svojega poslovanja zavarovano svojo odgovornost za škodo, ki bi utegnili nastati investitorjem in tretjim osebam v zvezi z opravljanjem njihove dejavnosti. Pri tem se zahteva zavarovanje z najnižjo letno zavarovalno vsoto v višini 41.000 eurov.

Ne glede na to, da že sam ZGO-1 določa obveznost sklenitve zavarovanja, pa je slednje smiselno skleniti že samo zaradi tega, ker lahko le en sam škodni primer prinese visoke obveznosti iz naslova povračila škode.

Vendar pa v praksi ploh ni tako preprosto najti ustrezno zavarovanje, ki bi krilo večino rizikov, ki jih lahko utrpijo udeleženci pri gradnji.

Zavarovalnice namreč ponujajo bolj ali manj podobne pogoje zavarovanja, ki pa večinoma ne predstavljajo ustreznega zavarovanja, saj dajejo zavarovalnicam na voljo celo vrsto ugovorov, s katerimi se slednje lahko izogonej poplačilu nastalih škod. Posledično to pomeni, da morajo na koncu udeleženci pri gradnji sami poplačevati nastalo škodo tretjim osebam ali naročnikom kot oškodovancem.

Takšno stanje pa je nedopustno. Smisel zavarovanja namreč ni le zadostitev obveznosti iz ZGO-1 oz. prejem papirja, ki izkazuje izpolnitev zakonske obveznosti, ampak je v tem, da se breme morebitnega škodnega dogodka prenese na zavarovalnico, ki je za navedeno prejela plačane zavarovalne premije, in je zato dolžna poplačati morebitno nastalo škodo.

Ob analizi obstoječih splošnih pogojev zavarovanja odgovornosti pa postane hitro razvidno, da obstoječa zavarovanja ne predstavljajo ustreznega zavarovanja, ki bi krilo

tipične napake, ki lahko nastanejo pri delu udeležencev pri gradnji. Neustreznost zavarovalnih pogojev se tako na primer kaže v naslednjem.

a.) Izključitev določenih škod iz zavarovanja

Splošni pogoji določajo zelo veliko izjem, ko je izključena obveznost zavarovalnice, da bi poplačala nastala škodo. Posledično bo moral torej v teh primerih udeleženec pri gradnji sam poplačati nastalo škodo in to kljub temu, da je do tedaj plačeval zavarovalno premijo. Tako npr. zavarovalnice ne krijejo škod, če je do slednje prišlo zaradi kršitve zakonskih predpisov, splošnih pravil tehnike, tehničnih predpisov, normati-

vov, standardov ali navodil naročnika oz. državnega organa ali odločb inšpekcijskih in drugih organov.

Navedena izključitev ni sprejemljiva, saj je večina napak, do katerih pride, ravno posledica navedenega. Področje gradbeništva namreč ureja vrsta predpisov, ki se pogosto spreminjajo, in zato lahko zelo hitro pride do tega, da eden izmed udeležencev pri gradnji spregleda določene zahteve in s tem nehoti krši predpis ali standard, ipd. V kolikor je takšen primer res nastalo nehoti (če kršitev ni bila storjena namerno ali iz hude malomarnosti), bi zavarovalnica morala za navedeno škodo jamčiti in jo poplačati.

b) Jamstvo zavarovalnice le za čas, ko je sklenjena zavarovalna pogodba

Zavarovalnice zelo velikokrat navedejo, da zavarovalnica jamči le za škodo, ki nastane v času, ko je sklenjena zavarovalna pogodba. To dejansko pomeni, da bi moral imeti udeleženec pri gradnji sklenjeno zavarovanje tudi še 10 let po tem, ko je določeno delo oz. storitev izvedel oz. ko je prenehal z opravljanjem dejavnosti, saj namreč iz naslova solidnosti gradbe lahko odgovarja za škodo, ki nastane še 10 let po zaključku del. V nasprotnem primeru bi namreč zavarovalnica lahko odklonila poplačilo škode zato, ker v času, ko je škoda nastala, ni bila sklenjena zavarovalna pogodba, pa četudi je pred tem udeleženec pri gradnji npr. 6 let

imel sklenjeno zavarovanje in je plačal vse zavarovalne premije.

Do podobnih problemov lahko pride tudi v primeru, če v vmesnem času udeleženec pri gradnji zamenja zavarovalnico, saj npr. iz zgoraj navedenega razloga prejšnja zavarovalnica ne bi krila škode, ki bi nastala po zamenjavi zavarovalnice, nova zavarovalnica pa bi prav tako navajala, da retroaktivno ni zavarovala za nazaj vse predhodne dejavnosti udeleženca pri gradnji ampak je zavarovala le tista dela in storitve, ki jih je udeleženec pri gradnji opravil po sklenitvi zavarovanja z novo zavarovalnico.

c) Zavarovalnica ne krije vse škode, ki je nastala

Zavarovalnice ne krijejo vse škode, ki je nastala in ki jo morebitni tretji ali naročnik lahko zahteva od udeleženca pri gradnji. Škoda, ki jo zavarovalnice krijejo, je omejena, in se ponavadi nanaša le na tako imenovano fizično škodo, to je škodo, ki se kaže kot poškodovanje ali uničenje zavarovanega objekta, na katerem so se izvajala dela.

Smisel zavarovanja z vidika osebe, ki se zavaruje, pa ni v tem, da bi slednje krilo le točno določeno škodo, ampak da bi krilo vsaj večino nastale škode, če ne že vso morebitno nastalo škodo.

ZAKLJUČEK

Ravno zaradi neustreznosti obstoječih zavarovalnih pogojev, ki jih ponujajo zavarovalnice, želi Inženirska zbornica Slovenije skupaj z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije doseči, da bi se oblikovali splošni pogoji za zavarovanje projektantske in inženirske odgovornosti, ki ne bi vsebovali opisanih in drugih problematičnih določb ter bi udeležencem pri gradnji ponudili ustrezno zavarovanje.

Glede na to, da v Slovenijo vstopajo oz. že delujejo tudi nekatere tuje zavarovalnice (Alianz, Wiener Staedtische, ipd.) je sedaj pravi čas, da se oblikujejo ustrezni splošni pogoji za zavarovanje projektantske in inženirske odgovornosti, ki bodo krili vse tipične rizike, ki se pojavljajo pri opravljanju projektantske in inženirske dejavnosti, ter nudili poplačilo večine nastale škode, ki jo terjajo naročniki ali tretje osebe.

Le tako bo namreč zakonska obveznost sklenitve zavarovanja iz 33. člena ZGO-1 namesto obveznih stroškov prinesla tudi koristi udeležencem pri gradnji.

Z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije smo že uskladili predlog novih splošnih pogojev za zavarovanje projektantske in inženirske odgovornosti po ZGO-1. V januarju jih bomo predstavili izbranim zavarovalnicam. O aktivnostih in rezultatih pogovorov z zavarovalnicami vas bomo obveščali. ■

Diplomanti Fakultete za gradbeništvo in geodezijo.

Nagovor predsednika IZS

PRESEDNIK MAG. REMEC JE NAGOVORIL
DIPLOMANTE FGG

20. avgusta je na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani predsednik Inženirske zbornice Slovenije, mag. Remec, nagovoril diplomante, ki so letos uspešno končali študij gradbeništva.

Poudaril je, da je gradbeništvo pomembna gospodarska panoga s približno 10 % deležem BDP, ki je v preteklosti veliko pripomogla k hitri rasti slovenskega gospodarstva, in da je prepričan, da bo tako tudi v bodoče. Pričakuje se, da se bo po zaključku recesije zopet pospešila že začeta gradnja cestne, energetske, šolske, socialne in zdravstvene infrastrukture ter začela težko pričakovana obnova in dograditev železniške in ostale infrastrukture.

Za kakovostno gradbeništvo je potrebna najboljša univerzitetna izobrazba, ki sloni na odličnem pedagoškem in razvojno raziskovalnem delu profesorjev in ostalih sodelavcev. To potrjujejo tudi njegove osebne izkušnje na področju potresnega inženirstva in jeklenih konstrukcij, kjer so znanstveni dosežki FGG mednarodno priznani, kar velja tudi za druga področja.

Izpolnjevanje bistvenih zahtev za kakovostno graditve izhaja iz evropske Direktive o gradbenih proizvodih (CPD). Zahteve so podrobno opredeljene v Pravilniku o bistvenih zahtevah za gradbene objekte. Poleg mehanske stabilnosti in odpornosti, mora projektant zagotoviti varnost pred požarom, higiensko in zdravstveno zaščito ter varovanje okolja, varnost pri uporabi, zaščito pred hrupom ter varčevanje z energijo in ohranjanje toplote.

Kakovostna gradnja se začne že pri zasnovi objekta, ki mora slediti potresni in požarni varnosti, energijski varčnosti in izrabi

razpoložljivih obnovljivih virov ter funkcionalnosti in trajnosti tlorisnih rešitev in izvedbenih detajlov. Nedopustno je, da se napake arhitektov in inženirjev popravljajo s kasnejšim vgrajevanjem dragih grelnih, hladilnih, prezračevalnih, protipožarnih ali protipotresnih sistemov.

Pomembno je tudi razvojno delo v inštitutih in podjetjih, ki zagotavljajo inovativno okolje za nastanek novih gradbenih proizvodov z visoko dodano vrednostjo. Poleg priznanih RR institucij kot so ZAG, GI ZRMK, IGMAT, IRMA, IMK, IMT imamo tudi manjše ciljno usmerjene organizacije, in v eni takih, CBS Inštitutu, ravno zdaj nastaja prebojna rešitev energijsko učinkovitega tankoslojnega stavbnega ovoja.

Poleg standardnih gradbenih podjetij SCT, Primorje in Vegrad, okrog katerih se v zadnjih letih dviguje veliko prahu, imamo tudi nove uspešne primere, kot je npr. GH Holding, ki se vedno bolj usmerja v železnice in Trimo d.d. s celovitimi rešitvami montažne gradnje stavb. Imamo pa tudi vrsto manjših povečini družinskih gradbenih podjetij, ki brez večje pozornosti javnosti znajo graditi kakovostno, hitro in cenovno konkurenčno.

Za gradbeno stroko skrbi več regijskih društev, ki so povezana v zvezo društev (ZDGITS), ta pa je članica krovne inženirske zveze (SIZ). Zadnjih deset let ponovno deluje inženirska zbornica (IZS), ki poleg izvajanja javnih pooblastil, organizira številne aktivnosti s ciljem dvigovanja gradbene kulture ter podeljuje priznanja za izredne inženirske dosežke in nagrado za inovativnost na področju graditve.

Vključevanje slovenskih gradbenih inženirjev na mednarodni trg storitev zahteva tudi aktivno članstvo v evropskih in svetov-

Predsednik mag. Črtomir Remec med nagovorom diplomantom.

nih strokovnih in poklicnih organizacijah kot so Evropski svet gradbenih inženirjev (ECCE), Evropski svet inženirskih zbornic (ECEC) in Svetovna inženirska federacija (WFEO). Z zadovoljstvom ugotavljamo, da naši predstavniki delujejo v vseh treh izvršilnih odborih oziroma svetih in številnih delovnih komisijah.

Za stalno strokovno in poklicno izobraževanje gradbenih inženirjev je zelo pomembno redno izdajanje revij in časopisov. Inženirska zbornica Slovenije za svoje člane in gradbena podjetja kvartalno izdaja časopis IZS.NOVO, Zveza društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije mesečno izdaja Gradbeni vestnik, Slovenska inženirska zveza pa polletno revijo INŽENIR, ki je namenjena širšemu krogu tehnične inteligence. ■

Na okrogli mizi so sodelovali predstavniki štirih inženirskih zbornic.

9. DAN INŽENIRJEV: ENERGETSKO UČINKOVITA GRADNJA

9. Dan inženirjev je potekal 14. oktobra 2009 in sicer ponovno v Kongresnem centru hotela Habakuk v Mariboru. Glede na aktualno temo se ga je letos udeležilo blizu 300 inženirjev. Pred srečanjem smo organizirali okroglo mizo. Udeležili so se je predsednik Bavarske inženirske zbornice, predstavniki Madžarske regionalne inženirske zbornice iz Zale, predstavniki Štajersko – koroške inženirske zbornice in predstavniki naše zbornice. Izmenjali smo si informacije o postopkih vpisa tujih inženirjev v zbornice, oblikah obveznih in neobveznih izobraževanj, ki jih organizirajo zbornice, in merilih za vrednotenje inženirskih storitev.

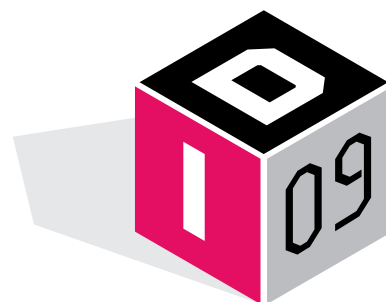
Sledila je novinarska konferenca na kateri sta na vprašanja novinarjev odgovarjala predsednik IZS, mag. Črtomir Remec, in župan MO Maribor, g. Franc Kangler.

9. Dan inženirjev je z uvodnim pozdravom odprl predsednik IZS, mag. Črtomir Remec. Poudaril je, da si v Inženirski zbornici Slovenije nenehno prizadevamo za dvigovanje gradbene kulture, zato nadaljujemo z obravnavanjem aktualne problematike vezane na bistvene zahteve za kakovostno gradnjo. »V Sloveniji se je do nedavnega zelo malo govorilo o energetsko učinkoviti gradnji, čeprav je večina obstoječih stavb energetsko potratnih, varčevanje z energijo in ohranjanje toplote pa je za vsako stavbo in gospodinjstvo izredno pomembno. Če želimo bistveno zmanjšati porabo energije in povečati delež uporabe obnovljivih virov energije, so stavbe z več kot 40 % deležem skupne porabe energije velik izziv in priložnost. Zato smo prav energetsko učinkovito gradnjo v okviru letošnjega dne inženirjev postavili v ospredje,« je dejal predsednik Remec. Letos je vsaka stroka vključena v IZS dobila priložnost, da s tipičnim primerom pokaže svoj prispevek k energetsko

učinkoviti gradnji in razširi razpravo o menu in koristih energetsko učinkovite gradnje. Sledil je pozdrav predsednika Odbora regijske pisarne Maribor, g. Franca Avšiča.

V uvodnem predavanju je rektor Univerze v Mariboru prof.dr. Ivan Rozman predstavil vlogo univerze pri doseganju ciljev podnebno energetskega paketa v Sloveniji.

Vlogo energetsko učinkovitega ovoja je predstavila dr. Marjana Šijanec Zavrl iz Gradbenega inštituta ZRMK. Sledilo je predavanje g. Miha Erklavca iz podjetja Silon d.o.o., o integriranih sistemih za vodenje in upravljanje stavb z vidika evropske direktive za učinkovito rabo energije v stavbah. Predavanje Do katere meje je energetsko učinkovita gradnja še smiselna, je pripravil g. Bojan Grobovšek, zaradi bolezni pa je njegov del predstavil g. Marjan Strnad iz podjetja Robotina. Razvoj materialov pod sol-gel postopkih in njihovo uporabo v sistemih za izkoriščanje nekonvencionalnih virov energije je predstavila soavtorica prispevka dr. Lidija Slemenik Perše iz Kemijskega inštituta Ljubljana. Predavanje o Lendavi kot prvem geotermalnem mestu v Sloveniji sta pripravila dr. Željko Vukelić

iz Naravoslovnotehniške fakultete UL in g. Marijan Kraljič iz podjetja Nafta – Geoterm. Zadnje predavanje o prostorskih podatkih kot podpori energetsko učinkoviti gradnji sta pripravila g. Jure Gnilšek iz Geodetskega zavoda Celje in g. Matjaž Grlic iz podjetja Digi Data.

Po končanem strokovnem delu srečanja so bile že osmič zapored podeljene nagrade IZS za izjemne inženirske dosežke oziroma več izjemnih dosežkov v nekem časovnem obdobju. Nagrade so prejeli g. Angelo Žigon, univ.dipl.inž.grad., za enkraten inženirski dosežek, za projektiranje celotnega kompleksa Predora Šentvid, g. Robert Turkalj, univ.dipl.inž.kem.tehno., za enkraten inženirski dosežek, za načrtovanje in vodenje projekta izgradnje objekta Razvojni center biofarmaceutike, g. Milivoj Kodrič, univ.dipl.inž.kem.tehno., za več inženirskih dosežkov v določenem časovnem obdobju, za delovanje na področju procesne industrije, energetike, infrastrukturnih in javnih objektov v obdobju 1999 – 2009, Iztok Slatinšek, univ.dipl.inž.geod., za več inženirskih dosežkov v določenem časovnem obdobju, za razvoj in uvajanje novih tehnologij pri

Župan MO Maribor, g. Franc Kangler, in predsednik IZS, mag. Črtomir Remec.

Od leve: Dr.-Ing. Heinrich Schroeter, g. Franc Pečovnik, mag. Črtomir Remec, prof.dr. Ivan Rozman, g. Franc Avšič in prof.dr. Peter Glavič.

Rektor, prof.dr. Ivan Rozman.

Predsednik IZS, mag. Črtomir Remec, z nagrajenci.

Zgoraj
Predsednik IZS, mag. Črtomir Remec, med nagovorom udeležencem.

izvajanju hidrografskih meritev na rekah in inženjerskih objektih in **Jurij Božič, univ. dipl.inž.el.**, za več inženjerskih dosežkov v določenem časovnem obdobju, za razvoj in uvajanje sodobne inženjerske prakse elektro instalacij v eksplozijsko ogrožena okolja. Nagrajenci so prejeli plakete IZS in skulpture, ki jih je oblikovala akademska kiparka Mojca Smerdu.

9. Dan inženirjev smo izkoristili tudi za predstavitev **Priročnika o projektiranju gradbenih konstrukcij po Evrokod standardih.** »Priročnik podaja pregled ključnih pravil projektiranja po prvih osmih Evrokodih, podkrepljenih z ustreznimi komentarji. Vsakemu komentarju so podani tudi računski primeri, ki nazorno ilustrirajo praktično uporabo teh pravil,« je ob predstavitvi povedal predsednik IZS. IZS je prva inženjerska zbornica v EU, ki je izdala priročnik o uporabi standardov Evrokod.

Ob dogodku je bil izdan tudi zbornik 9. Dneva inženirjev, v katerem so zajeta vsa strokovna predavanja. Zbornik lahko naročite na IZS, Jarška cesta 10/b, Ljubljana. V elektronski obliki pa je objavljen na povezavi http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/dan_izs/2009/Zbornik_DI09_web.pdf. ■

Zbornik 9. Dneva inženirjev je objavljen na:

http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/dan_izs/2009/Zbornik_DI09_web.pdf.

Nagrade IZS za inovativnost

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE JE NAGRADILA INOVATIVNOST IN USTVARJALNOST

Glavna direktorica Trima d.d. ga. Tatjana Fink se je v nagovoru zahvalila vsej ekipi, ki je sodelovala pri projektu.

Predsednik IZS, mag. Črtomir Remec.

Akademik prof. dr. Peter Fajfar se je zahvalil za prejeto nagrado ter v nagovoru omenil tudi kolege s katerimi je sodeloval pri svojem delu.

Od leve: bivši predsednik ECEC g. Mirko Oreškovič, predsednik Hrvaške zbornice gradbenih inženirjev g. Zvonimir Sever in predsednik Inženirske zbornice Črne Gore g. Dušan Stjepčević.

Inženirska zbornica Slovenije je 2. decembra 2009 že drugič podelila Nagrade IZS za inovativnost na področju graditve. Na slavnostni podelitvi so se zbrali številni domači in tuji gostje iz strokovnih, znanstvenih, gospodarskih in političnih krogov.

Leto 2009 je Evropska komisija proglasila za leto ustvarjalnosti in inovativnosti. Namejneno je spodbujanju ustvarjalnih in inovativnih prijemov na različnih družbenih področjih. »Z razpisom za nagrado IZS za inovativnost na področju graditve in Dnevom inovativnosti smo se temu priključili tudi v IZS. Verjamem, da

lahko Slovenci Evropi in svetu ponudimo številne inovativne in praktične rešitve, kar smo skozi zgodovino z nekaterimi izjemnimi gradbenimi dosežki že dokazali. Prav zato želimo z nagrado za inovativnost podjetja in posameznike še dodatno spodbujati, da pripravljajo in realizirajo odlične projekte,« je na Dnevu inovativnosti povedal predsednik IZS, mag. Črtomir Remec.

»V času globalnih prizadevanj za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov iščemo rešitve tudi v energetske učinkoviti gradnji stavb. Vloga inženirjev je pri tem izredno pomembna. V Sloveniji z omejenimi kadrovskimi, finančnimi

in naravnimi viri moramo še toliko bolj spodbujati znanje in izkušnje. Inženirska zbornica zato presega zgolj status stanovske organizacije,« je ob nagovoru povedal minister za okolje in prostor g. Karl Erjavec.

Letošnja nagrada IZS za inovativnost na področju graditve objektov je bila podeljena podjetju Trimo d.d. za fasadni sistem Qbiss by trimo. Prevezla sta jo glavna direktorica, ga. Tatjana Fink, in vodja razvoja proizvodov, g. Tomaž Popit. Nagrado sta predala minister za okolje in prostor, g. Karl Erjavec, in predsednik IZS, mag. Črtomir Remec.

Od leve: minister za okolje in prostor, g. Karl Erjavec, glavna direktorica Trimo d.d., ga. Tatjana Fink, akademik prof. dr. Peter Fajfar, predsednik IZS, mag. Črtomir Remec.

Gostje iz Črne gore so nas obiskali tudi na IZS.

Gostje so uživali ob glasbi godalnega kvarteta Studio Alektik.

Ob Dnevu inovativnosti je IZS akademiku prof. dr. Petru Fajfarju za izjemen doprinos pri uveljavljanju slovenske inženirske ustvarjalnosti v mednarodnem prostoru in razvoju standardov Evrokod na področju analize konstrukcij pri potresni obtežbi podelila posebno priznanje IZS za razvoj inženirstva. Akademik prof. dr. Peter Fajfar je bil ves čas nastajanja Evrokoda 8 aktiven član evropske delovne skupine. Leta 2002 je bila metoda N2 – nelinearna metoda za analizo konstrukcij pri potresni obtežbi – vključena v predstandard Evrokod 8, sedaj pa je nepogrešljivi del veljavnega standarda. Metoda je uporabna za analizo novo projektiranih in obstoječih objektov ob nastopu močnega potresa ter omogoča prido-

bitev številnih podatkov, ki so pomembni za oceno obnašanja konstrukcij.

Slavnostne podelitve nagrad so se udeležili tudi častni gostje, ki so oblikovali svečani dogodek. Poleg ministra za okolje in prostor smo gostili tudi generalnega direktorja GZS, mag. Sama Hribarja Miliča, predsednika Slovenske inženirske zveze, prof. dr. Baldomirja Zajca, predsednika Hrvaške zbornice gradbenih inženirjev, g. Zvonimirja Severja, predsednika Inženirske zbornice Črne Gore, g. Ljubomira Dušana Stjepčevića, bivšega predsednika Evropskega sveta inženirskih zbornic, g. Mirka Oreškovića, ter generalne direktorje direktoriatov, uradov in agencij številnih ministrstev, direktorje gradbenih in projektivnih

podjetij, stanovanjskih skladov, zavodov, inštitutov, dekanov in prodekanov tehniških fakultet ter predsednike tehniških zvez.

Gostje iz Črne Gore so nas naslednji dan tudi obiskali na sedežu naše zbornice v Ljubljani. Predsednik IZS mag. Remec se jim je ob tej priložnosti zahvalil za obisk in jim izročil izvod Priročnika o projektiranju gradbenih konstrukcij po Evrokod standardih ter ponudil pomoč pri izobraževanju njihovih članov. Predsednik Inženirske zbornice Črne Gore g. Ljubomir Dušan Stjepčević pa ga je ob tej priložnosti tudi povabil na »3. Internacionalni naučno-stručni skup GNP 2010 Građevinarstvo – nauka i praksa«, ki bo februarja 2010 v Žabljaku v Črni Gori. ■

Letošnji nagrajenci

NAGRADA IZS ZA INOVATIVNOST NA PODROČJU GRADITVE OBJEKTOV

Glavna direktorica podjetja Trimo d.d.,
ga. Tatjana Fink.

Odbor za nagrade pri Inženirski zbornici Slovenije je izmed prispelih prijav ob upoštevanju vseh kriterijev Pravilnika nominiral za nagrado za Inovativnost samo eno kandidaturo, ki je izpolnjevala vse pogoje razpisa in Pravilnika in ki jo je Upravni odbor Inženirske zbornice tudi potrdil.

OBRAZLOŽITEV NAGRADE

Družba Trimo d.d. je mednarodno slovensko podjetje, ki je v skladu s svojo poslovno filozofijo nujenja Celovitih rešitev in ob vizionarskem vodenju ge. Tatjane Fink, ustvarilo specifičen poslovni model, ki za razliko od številnih proizvajalcev gradbenih materialov Trimu omogoča, da kupcem ponudi rešitve na celotnem spektru storitev od generiranja in iskanja idej, njihovega razvoja, projektiranja, tehnične podpore do proizvodnje, montaže in servisa.

Qbiss by trimo sistem zajema modularne fasadne elemente, elemente za tesnjenje in pritrjevanje, obrobe, vogalne zaključke in okna. Fasada objekta je tista, ki pritegne največ pozornosti. Razvita je bila kot odgovor na zahteve projektantov in je trenutno

edina na trgu, ki nudi estetsko in funkcionalno izvedbo zaobljenega vogala elementa. Rešitev je unikatna in je zaradi svoje inovativnosti tudi patentirana. Njeno izvedbo omogoča visoka, robotizirana tehnologija.

Modularni fasadni sistem Qbiss by trimo zagotavlja ugodje bivanja v prostoru in je skladen z zahtevami gradbeno fizikalnih pogojev v objektih. Po smernicah in priporočilih standardov zagotavlja vse zahteve glede prehoda toplote in toplotnih mostov.

Posamezni fasadni element je samonosni, zato fasadni sistem ne potrebuje dodatne podporne stene, s čimer se skrajša čas gradnje in znižuje stroške investicije. Jedro iz mineralne volne zagotavlja toplotno stabilnost, s čimer se znižajo stroški ogrevanja in hlajenja. Sama sestava fasadnih elementov pa zagotavlja odlično požarno odpornost, kar omogoča višjo pasivno varnost zgradbe in znižanje zavarovalniške premije. Zaradi inovativnih rešitev sistema tesnjenja fasadni sistem dosega visoke standarde vodotesnosti in s tem ustreza strogim zahtevam in normativom za zgradbe.

Rešitev, ki izpolnjuje vse tehnične zahteve (vrhunsko estetiko, toplotno izolativnost,

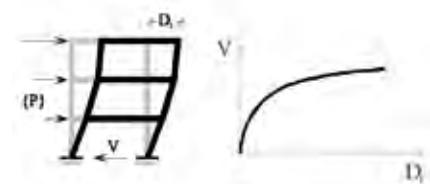
požarno odpornost, samonosilnost, vodo in zrakotesnost) je plod inovativnega postopka obdelave in preoblikovanja in sestave posameznega elementa. Krivljen element obdrži estetsko in funkcijsko enovitost in zadovoljuje visoke estetske zahteve fasade zgradb.

Qbiss by trimo je visokotehnološki inovativni produkt, ki je primeren za vgradnjo v najbolj prestižnih objektih, kar dokazuje tudi njegov izjemen uspeh na mednarodnem trgu. Uporaba v enem najbolj prestižnih Porschejevih centrov je dokaz, da z inovativnimi produkti slovenska podjetja lahko nastopajo na najbolj zahtevnih trgih. V prisposobi lahko rečemo, da je Qbiss by trimo "Porsche na področju fasadnih sistemov", ki ga za spremembo slovensko podjetje prodaja pravemu Porscheju.

Za tehnični dosežek razvojne skupine podjetja Trimo, ki predstavlja robotizacijo tehnologije, inovativno, estetsko, funkcionalno in poceni rešitev obdelave, preoblikovanja in sestave elementov modularne fasade visoke kakovosti, Inženirska zbornica Slovenije podeljuje podjetju Trimo d.d. nagrado IZS za inovativnost na področju graditve objektov. ■

Letošnji nagrajenci

PRIZNANJE IZS ZA RAZVOJ INŽENIRSTVA

"Pushover" analiza

Prejemnik priznanja IZS za razvoj inženirstva, akademik prof. dr. Peter Fajfar.

Akademik prof.dr. Peter Fajfar, univ. dipl.inž.grad., ustanovni član IZS, je vrhunski strokovnjak na področju potresnega inženirstva. Njegova strokovna, razvojna in znanstvena dela imajo po podatkih v Web of Science več kot 770 citatov, je eden najbolj citiranih avtorjev na področju potresnega inženirstva v Evropi. Od leta 2003 je urednik najuglednejše mednarodne revije na področju potresnega inženirstva Earthquake Engineering and Structural Dynamics in je ali je bil član desetih uredniških odborov desetih mednarodnih revij. Sodeloval je pri pripravi Evrokoda 8 v Evropi in vodil vsa dela v zvezi z uvajanjem standarda v Sloveniji. V okviru Inštituta za konstrukcije, potresno inženirstvo in računalništvo na UL FGG je skupaj s sodelavci izdelal številne študije in projekte s področja projektiranja zahtevnih potresno odpornih konstrukcij in določanja potresne nevarnosti na lokacijah objektov. Za svoje strokovno, raziskovalno in znanstveno delo je prejel eminentne nagrade in priznanja doma in po svetu. Leta 1981 nagrado časopisa Tehnika (Beograd), 1987 naziv častni profesor Inštituta za potresno inženirstvo in inženirsko seizmologijo Univerze v

Skopju, 1988 naziv častni profesor Inštituta za arhitekturo in inženirstvo v Chongqingju, LR Kitajska, 1988 Nagrado Sklada Borisa Kidriča, 1988 je postal izredni član SAZU, 1993 redni član SAZU, 1994 nagrado Republike Slovenije za vrhunske dosežke na področju gradbeništva, 1995 je postal redni član Inženirske akademije Slovenije, 1997 Znanstveni svetnik Mednarodne inženirske akademije v Moskvi. V Sloveniji je vzgojil celo generacijo slovenskih strokovnjakov za potresno inženirstvo, bil je mentor 76. diplomantom, 15. magistrantom in 12. doktorantom.

OBRAZLOŽITEV PRIZNANJA

Postopki uporabe Evrokod standardov so analitično in numerično marsikje izjemno zahtevni ter včasih zelo zapleteni za vsakodnevno uporabo. S stališča dnevnega projektiranja je zelo pomemben uporabniško prijaznejši način dela, ki mora istočasno zagotavljati tudi uporabne rezultate. Sestavni del originalnega standarda Evrokod 8 z naslovom »Projektiranje potresno odpornih konstrukcij« je tudi zelo uporabna **poenostavljena nelinearna metoda za analizo konstrukcij pri potresni obtežbi**, znana tudi pod

imenom **N2 metoda**, ki je bila razvita v Inštitutu za konstrukcije, potresno inženirstvo in računalništvo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, v letih 1987 do 2002, pod vodstvom člana matične sekcije gradbenih inženirjev IZS, akademika prof.dr. Petra Fajfarja.

Akademik prof. dr. Peter Fajfar je bil ves čas nastajanja Evrokoda 8 aktiven član evropske delovne skupine. Metoda je uporabna za analizo novo projektiranih in obstoječih objektov ob nastopu močnega potresa ter omogoča pridobitev številnih podatkov, ki so pomembni za oceno obnašanja konstrukcij kot so na primer: dejanska nosilnost konstrukcije, plastični mehanizem obnašanja, skupne in plastične deformacije na globalnem in lokalnem nivoju konstrukcije, napetosti v krhkih elementih, pospeški merske opreme, itd. Metoda N2 je bila do sedaj predstavljena na evropskih, mednarodnih in svetovnih kongresih ter publicirana v najpomembnejših znanstveno strokovnih svetovnih publikacijah. Zaradi svoje uporabnosti v visokogradnji kot pri gradnji mostov je bila že leta 2002 vključena v predstandard Evrokoda 8, sedaj pa je nepogrešljivi del veljavnega standarda. To je veliko priznanje delu akademika prof. dr. Fajfarja s strani evropske znanosti in stroke.

Za izjemen doprinos pri uveljavljanju slovenske inženirske ustvarjalnosti v mednarodnem prostoru in razvoju standardov Evrokod na področju analize konstrukcij pri potresni obtežbi, podeljuje Inženirska zbornica Slovenije akademiku prof. dr. Petru Fajfarju posebno priznanje IZS za razvoj inženirstva. ■

Predsednik mag. Remec je prevzel priznanje IZS za večletno uspešno sodelovanje.

Foto: Željko Stevanič/IFP

90 LETNICA FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO, UNIVERZE V LJUBLJANI

Dne 8. 12. 2009 je Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani s svojo svečano akademijo v kongresni dvorani hotela Mons praznovala 90. letnico svojega uspešnega delovanja. Slavnostni govornik je bil predsednik Državnega zbora Republike Slovenije gospod doc. dr. Pavel Gantar. Ob tej priložnosti je Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (FGG) poleg plaket svojim zaslužnim delavcem podelila tudi posebna priznanja nekaterim ustanovam za dolgoletno uspešno sodelovanje. Med prejemniki priznanja je bila tudi Inženirska zbornica Slovenije za večletno izjemno plodno sodelovanje na področju strokovnega dela in vseživljenjskega izobraževanja. Priznanje je prevzel predsednik Inženirske zbornice Slovenije mag. Črtomir Remec. Najvišje priznanje – zlato plaketo za svoj prispevek k razvoju fakultete in stroke – sta prejela tudi prof.dr. Janez Duhovnik in doc.dr. Janez Reflak, upokojena predavateljica FGG, ki sta sedaj zelo aktivna funkcionarja IZS. Zlato plaketo – za

Udeleženci svečane akademije.

izjemen prispevek k popularizaciji gradbene stroke v Sloveniji in tujini s svojimi knjigami – je prejel tudi bivši predsednik upravnega odbora matične sekcije gradbenih inženirjev, Gorazd Humar. ■

Foto: Željko Stevanič/IFP

Projekt za objekt od ideje do uporabe

POŽARNA VARNOST OBJEKTOV 21. STOLETJA

Namen usposabljanja je bil združiti arhitekta, nadzornike gradenj, izvajalce, proizvajalce ter projektante vseh tehničnih strok in jim pokazati, kako je to področje urejeno v Veliki Britaniji.

Zbrane je uvodoma nagovoril predsednik UO MST, g. Jožef Studenčnik.

Družba Bureau Veritas je v sodelovanju z Inženirsko zbornico Slovenije 22. oktobra 2009 organizirala seminar s področja varstva pred požarom in sicer v okviru strokovnega usposabljanja Požarna varnost objektov 21. stoletja. Srečanje je potekalo na Brdu pri Kranju. Program je bil osnovan na problematiki področja projektiranja, gradnje in uporabe požarno varnega objekta skozi njegovo celotno življenjsko dobo.

Namen usposabljanja je bil združiti arhitekta, nadzornike gradenj, izvajalce, proizvajalce ter projektante vseh tehničnih strok (G, E, S, TP, TV) in jim pokazati, kako je to področje urejeno v Veliki Britaniji, ter opozoriti na pasti, ki se pojavljajo

Požarna varnost
objektov 21. stoletja

22. oktober 2009

Kongresni center Džada pri Kranju

Kraj srečanja: **Kuwait**

Čas srečanja: **1. do 6. november 2009**

Udeleženci: **Predsednik IZS mag. Črtomir**

Remec, predsednik UO MSRG dr. Željko

Vukelič in predsednik SS MSRG mag. Marjan
Hudej

Predavatelj g. Tadej Markič.

na poti do izkaza požarne varnosti in pridobitve uporabnega dovoljenja; nadalje proizvajalcem na področju aktivne in pasivne požarne zaščite ponuditi možnost direktnega povezovanja s projektanti ter investitorji in le-te seznaniti s tehničnimi novostmi na njihovem področju.

V uvodu je zbrane nagovoril predsednik Upravnega odbora Matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev, g. Jožef Studenčnik. Kot sodelujoči predavatelj pa je na temo »Projektiranje, težave in odgovornost projektantov« sodeloval tudi predsednik izpitne komisije IZS za odgovorno projektiranje in reviziranje s področja požarne varnosti, g. Tadej Markič. ■

MEDNARODNI KONGRES WFEO O IZRABI ALTERNATIVNIH VIROV ENERGIJ

Na mednarodnem kongresu WFEO (angl. World Federation of Engineering Organizations) v Kuwaitu, katere članica je tudi IZS, je bil glavni podarek na izrabi alternativnih virov energij. Kongresa se je udeležilo preko 800 inženirjev iz približno 100 držav. Člani WFEO so se na kongresu deklarativno opredelili do problema klimatskih sprememb in v svojih strokovnih člankih predstavili spoznanja ter tehnološke smernice za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v atmosfero. Skozi strokovno izmenjavo mnenj je moč trditi, da ni enoznačnih odgovorov, ki bi reševali izrabo alternativnih virov energij. Rešitve, ki se ponujajo, se razlikujejo po posameznih državah. Optimalna izraba virov energije je v posameznih državah odvisna od razpoložljivih virov energije, poseljenosti, tehničnih možnosti ter gospodarske razvitosti držav. Inženirji po svetu so prepričani, da je potrebno obravnavati vse vire energij kot so obnovljivi viri energij, vključno z nuklearno energijo. Vpliv klimatskih sprememb ima negativen vpliv na gospodarstvo. Zato morajo neodvisne inštitucije v privatnem sektor-

ju, vlade in razne civilne iniciative delovati odločno, da se negativen vpliv klimatskih sprememb omeji in optimizira izraba energije v transportu, industriji in pri gradnji objektov. WFEO je ob konferenci o klimatskih spremembah v Københavnu na svetovne politike naslovila naslednjo pobudo:

1. potrebno je zadolžiti vlade posameznih držav, da posredujejo relevantne informacije o vseh možnostih izrabe alternativnih virov energij;
2. informirati je potrebno investitorje pri izgradnji objektov, da vzpodbujajo takšne inženirske rešitve, ki imajo minimalen ali »ničen« vpliv na klimatske spremembe;
3. nacionalne članice WFEO so dolžne vzpodbujati tehnološke rešitve za zmanjševanje izpustov ogljikovega dioksida;
4. potrebno je, da se vključi mlade inženirje na vse nivoje odločanja pri načrtovanju in izgradnji inženirskih naprav in objektov;
5. WFEO skozi svojo organiziranost vključuje 15 milijonov inženirjev sveta in je mednarodna nevladna organizacija, ki lahko in mora podati rešitve za optimalno izrabo alternativnih virov energij. ■

Novo vodstvo ECEC.

Volitve v ECEC

PREDSEDNIK INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE, MAG. ČRTOMIR REMEC, JE BIL IZVOLJEN ZA PODPREDSEDNIKA ECEC

Generalna skupščina je sprejela poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju in izvolila novo vodstvo.

14. novembra 2009 je v Sofiji potekala generalna skupščina Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC), ki se je udeležil predsednik IZS, mag. Remec.

Generalna skupščina je sprejela poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju in izvolila novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Josef Robl (AUT), za podpredsednike Črtomir Remec (SLO), Dimitar Natchev (BUL) in Hans-Ullrich Kammeyer (D), za zkladnika Gabor Szöllösy (HUN) in za generalnega sekretarja Efsthios Tsegkos (GR).

IZS bo v naslednjem mandatnem obdobju aktivna v delovni skupini Poklicne kvalifikacije, v kateri bo kot članica sodelovala generalna sekretarka IZS mag. Škraba Flis.

IZS bo v letu 2010 poleg tega organizirala tudi generalno skupščino ECEC. ■

Kraj srečanja: **Helsinki, Finska**
Čas srečanja: **16. in 17. oktober 2009**
Udeležene: **Predsednik UO MSG, dr. Branko Zadnik**

50. srečanje ECCE V Helsinkih

SREČANJE EVROPSKEGA SVETA GRADBENIH INŽENIRJEV (ECCE)

Finsko združenje gradbenih inženirjev (RIL) je organiziralo v času od 16. do 17. oktobra letos ljubilejno, 50. srečanje Evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE). Srečanja v Helsinkih so se udeležili predstavniki članic ECCE iz 22 držav. Tovrstni sestanki se sklicujejo dvakrat letno, vsakič v drugi državi in poleg rednega dela ECCE omogočajo tudi spoznavanje lokalnih razmer v državi organizatoriki.

Delovne teme, ki so bile obravnavane v sklopu posameznih stalnih komitejev in delovnih skupin:

A. SC Znanost in tehnologija (»Knowledge & Technology«)

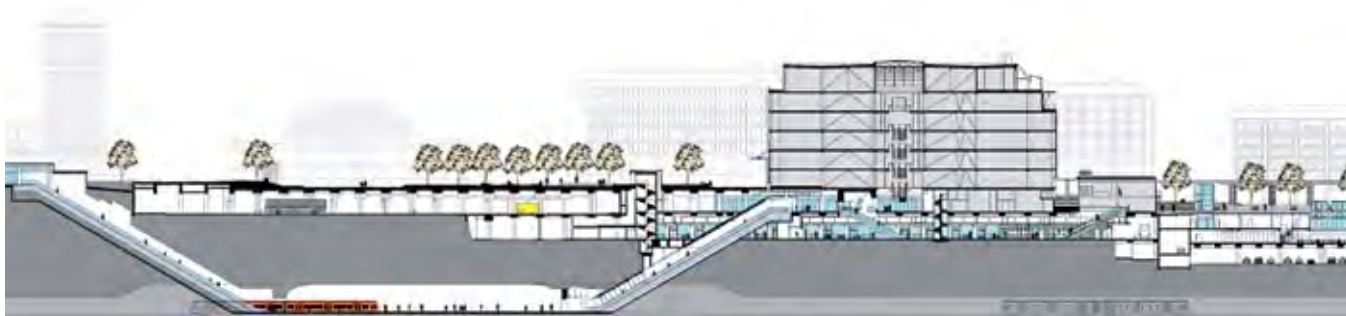
Komite vodi v funkciji predsednika prof. Asko Sarja (Finska)

Predstavljena so bila štiri področja na katerih se je delovalo od zadnjega sestanka, ki

Podano je bilo detajlno končno poročilo o vseh aktivnostih pri pripravi in tiskanju knjige "Civil Engineering Heritage in Europe". Projekt je zelo uspešno zaključen, knjiga je v obtoku po celi Evropi.

Tokratni sestanek je prinesel v delo ECCE določene spremembe. Plenarnega dela je bilo manj, kot ga je bilo običajno, tako da se je urnik skrčil in se je več dela opravilo v sklopu paralelno potekajočih sej posameznih stalnih komitejev. Sicer so se odvijali dogodki po ustaljenem delovnem planu. Pregledalo se je administrativne aktivnosti iz preteklega obdobja ter se dogovorilo o bodočem delovanju. Tudi v bodoče se bo možno v delo ECCE vključiti preko petih stalnih komitejev. Vsak od teh deluje v posameznih delovnih skupinah, ki so (bodo) ustanovljene za konkreten projekt.

je bil v Ljubljani, maja letos. Predsednik je v imenu majkajočega Georga Pilot-a podal poročilo o številnih novih projektih, ki so bili sprejeti ali pa so v fazi sprejemanja na nivoju EU (FP7, Life, COST, ECPT, Energy efficient buildings, ...), dalje je prof. Tankut podal poročilo o zaključkih konference "Earthquake engineering, 2009", ki je bila organizirana v Istanbulu, Helena Soimakallio in Teemu Vehmaskoski pa o napredku projekta raziskav stanja infrastrukturnih objektov v Evropi. Prof. Asko Sarja je predstavil tudi delo skupine TF "Energy efficiency of buildings in Europe".

B SC Razvoj in poslovno okolje (»Development & Business Environment«)

Predsednik Karlheinz Zachmann (Nemčija)

Sektor gradbeništva v celotni Evropi je v resni krizi. Ugotavlja se, da se investicije v infrastrukturne objekte razvijajo zelo počasi, predvsem zaradi birokratskih ovir, kar je značilno za velik del Evrope. Število delovnih mest se zmanjšuje. ECCE bo pripravil »Position paper« s katerim bo doprinesel svoj delež pri urejanju stanja na nivoju EU. Trajnostni razvoj in okolju prijazna gradnja sta možnost za zagotavljanje novih delovnih mest. Podana je bila tudi informacija o delovanju European Construction Forum (ECF).

C. SC Izobraževanje in vzgoja (»Education & Training«)

Predsednik – prof. Iacint Manoilu (Romunija)

Predstavljena je bila mreža EUGENE Network, (EUropean and Global ENgineering Education), ki deluje v času od 01.10.2009 – 30. 9. 2012. ECCE se je vanjo aktivno vključil. Predstavljen je bil projekt DECELO – EQF (DEveloping Civil Engineering Learning Outcomes for European Qualifications Framework), kjer nastopa ECCE tudi kot aktivni partner. Prijava je bila poslana na EC v avgustu 2009. Podana je bila tudi informacija o pričetku dela TF "Effective education", ki je bila ustanovljena v Ljubljani.

D. SC Okolje in trajnost (»Environment & Sustainability«)

Predsednik – prof. Marc Bonazoutas (Grčija)

Poseben poudarek je bil dan projektu »Sustainability of EU Islands“, kjer se je posebej angažirala Grčija, ki tudi preko ECCE išče priložnosti predvsem za zagotovitev sredstev za trajnostni razvoj svojih otokov. Za nas je ta tematika bolj kurtoaznega značaja.

E. Delovna skupina dediščina graditeljstva (»Civil Engineering Heritage«)

Predsednik Gorazd Humar (Slovenija)

Podano je bilo detajlno končno poročilo o vseh aktivnostih pri pripravi in tiskanju knjige »Civil Engineering Heritage in Europe«. Projekt je zelo uspešno zaključen, knjiga je v obtoku po celi Evropi. Ohranja se samostojna delovna skupina, ki bo aktivna na sledečih akcijah: nadaljnja promocija knjige, priprava na drugo izdajo v kateri bodo vključene še države, ki so sedaj manjkale, razvija se ideja o novi knjigi pod delovnim naslovom »Velikani graditeljstva«.

Obravnavane so bile seveda tudi druge tekoče teme iz življenja ECCE (izpolnjevanje operativnih planov delovanja, finančna stran delovanja, izdelava orientacijskega plana dela za leto 2010, organizacija bodočih srečanj, ki bodo v Londonu in nato verjetno na Malti).

Skrajno zgoraj
značilni vzdolžni prerez
Helsinki City

Zgoraj levo in desno
pred gradnjo novozgrajeni
Helsinki City

Za zaključek intenzivnega sestanka so gostitelji organizirali ogled novega, pravkar odprtega mestnega jedra Helsinkov, v katerem se nahaja transportno vozlišče (metro, avtobusna postaja, križišče mestnega avtobusnega prometa, tovorni terminal, parkirišča) ter tudi trgovinsko središče, administrativne zgradbe in stanovanja. Ta nov Helsinki City, kot ga imenujejo, so zgradili na mestu bivše avtobusne postaje. Uspelo jim je izkoristiti prostor v samem osrčju Helsinkov na način, ki ne moti obstoječega mestnega centra. Stroški izgradnje centra so bili približno 500 mio EUR, od katerih je mesto Helsinki prispevalo 97 mio EUR, ostalo pa finska gradbena skupina SRV. ■

Zgoraj
Med zasedanjem generalne skupščine CLGE v hotelu Bernini v Rimu.

Levo
Svečano podpisovanje kodeksa obnašanja - od leve proti desni: Henning Elmstroem - predsednik CLGE, Fausto Savoldi - predsednik CNG - Italijanskega združenja pooblaščenih inženirjev geodezije, in Alain Gaudet, predsednik združenja Geometres Europas

Kraj srečanja: Rim, Italija
Čas srečanja: 11. in 12. september 2009
Udeleženec: Član UO MSGeo, Matjaž Grilc.

Generalna skupščina CLGE

SPREJET ETIČNI KODEKS EVROPSKIH POOBLAŠČENIH INŽENIRJEV GEODEZIJE

V mesecu septembru je potekala v Rimu generalna skupščina Evropskega združenja pooblaščenih inženirjev geodezije (CLGE), na kateri je bil svečano sprejet etični kodeks združenja.

Tokratno zasedanje generalne skupščine CLGE je bilo zelo pomembno iz dveh razlogov. Osrednji dogodek skupščine je bil svečani podpis kodeksa obnašanja oz.

zares impozantno. Združenje CLGE danes šteje tako že 28 polnopravnih članic.

Sprejem častnega kodeksa na nivoju združenja CLGE pomeni za vse članice obvezo, da svoje nacionalne kodekse v najkrajšem času uskladijo s sprejetim evropskim kodeksom. To je naloga, ki v jesenskem in zimskem času čaka tudi Matično sekcijo geodetov.

Osrednji dogodek skupščine je bil svečani podpis kodeksa obnašanja oz. častnega kodeksa evropskih pooblaščenih inženirjev geodezije in pa sprejem Rusije v polnopravno članstvo tega združenja.

častnega kodeksa evropskih pooblaščenih inženirjev geodezije in pa sprejem Rusije v polnopravno članstvo tega združenja. S tem je ta »evropska geodetska družina« veliko pridobila na ugledu in moči, saj je število pooblaščenih inženirjev geodezije v Rusiji

Poleg tega osrednjega dogodka generalne skupščine, smo na njej obravnavali še mnogo zanimivih tem in med njimi sprejeli in potrdili ekspertizo prof. Henslerja, na temo evropske direktive o storitvah na prostem trgu. Glede na to, da pravkar tečejo

postopki spreminjanja Zakona o geodetski dejavnosti, Zakona o graditvi objektov in Zakona o rudarstvu, ki imajo za cilj implementacijo omenjene direktive, je to pisanje dragocen pogled in izkušnja, ki nam pri uvajanju te direktive v naš pravni red, lahko samo koristi.

Na Generalni skupščini je bila predstavljena tudi pobuda First step, ki povezuje evropska podjetja s področja geodezije in študente geodezije in pomaga pri posredovanju informacij o možnosti zaposlitve študentov v tujini oz. možnost opravljanja študentske prakse v tujini. Pri tej iniciativi bomo sodelovali tudi člani Matične sekcije geodetov in omogočili našim podjetjem in študentom, da se aktivno vključujejo v izmenjavo izkušenj in možnost pridobivanja znanja in izkušenj v ostalih evropskih državah.

Drugi dan srečanja je bil namenjen predstavitvi italijanske geodezije, ki so jo predstavili vsi ključni akterji, predsedniki državne geodetske uprave in ostalih združenj italijanskih geodetov.

Skupščina se je končala z vodenim ogledom »večnega mesta« in zaključno večerjo. Naslednje srečanje nacionalnih delegatov bo spomladi 2010 v Sofiji. ■

Zgoraj
Udeleženci strokovnega dela
simpozija

Kraj srečanja: **Opatija, Hrvaška**
Čas srečanja: **23. in 25. oktober 2009**
Udeleženec: **Predsednik UO MSGeo, Matej Kovačič.**

Sodelovanje s Hrvaško zbornico pooblaščenih inženirjev geodezije

SIMPOZIJ POOBLAŠČENIH HRVAŠKIH INŽENIRJEV GEODEZIJE

V Opatiji je od 23. do 25. oktobra 2009 v organizaciji Hrvaške zbornice pooblaščenih inženirjev geodezije potekal II. Simpozij z naslovom »Geodezija in geoinformatika v projektiranju, gradnji in upravljanju z državno in komunalno infrastrukturo«.

Hrvaška zbornica geodetov je v letošnjem letu postala samostojna strokovna zbornica po preoblikovanju Hrvaške zbornice arhitektov in inženirjev v pet novih samostojnih zbornic in simpozij je letos prvič samostojno organizirala v okviru programa obveznega strokovnega izobraževanja pooblaščenih inženirjev.

Na simpozij smo bili kot gostje povabljeni tudi slovenski geodeti oz. Matična sekcija geodetov, ki smo se vabilu hrvaških kolegov tudi odzvali.

Simpozija se je udeležilo preko 500 geodetov iz cele Hrvaške, prisoten pa je bil tudi generalni sekretar Evropske zveze pooblaščenih inženirjev geodezije (CLGE) g. Jean-Yves Pirlot, ki je imel tudi uvodno predstavitveno predavanje o združenju CLGE. Hrvaški geodeti so na letošnji skupščini CLGE septembra v Rimu postali polnopravni člani zveze.

V strokovnem delu simpozija so bile predstavljene naslednje glavne teme:

Geodezija pri projektiranju, gradnji in vzdrževanju prometne infrastrukture,

- Tehnične rešitve geodetske izmere infrastrukturnih objektov,
- Komunalni in infrastrukturni geoinformacijski sistemi,
- Tehnični predpisi in zakonske podlage za komunalni kataster vodov in komunalnih evidenc.
- Posebne teme simpozija pa so bile:
- Uporaba uradnega novega geodetskega datuma in ravninske kartografske projekcije,
- Urejanje kmetijskega in stavbnega zemljišča,
- Geodezija in geoinformatika pri prostorskem planiranju.

V okviru posameznih tem je bilo izvedenih po več odlično pripravljenih strokovnih predavanj, ki so jih izvajali različni posamezniki tako iz državne geodetske uprave, hrvaškega geodetskega inštituta, fakultete in hrvaških podjetij. Vsa predavanja so predstavljena tudi v posebnem zborniku.

Na srečanju sem se seznanil z novim vodstvom zbornice in navezal stike. Izražena je bila obojestranska želja po tesnejšem medsebojnem sodelovanju v obliki vsakoletnih srečanj Hrvaške zbornice pooblaščenih inženirjev geodezije in Matične sekcije geodetov, IZS, na katerih bi si izmenjevali izkušnje. Hrvaške pooblaščenice inženirje geodezije smo povabili, da se prihodnje leto udeležijo 39. geodetskega dneva, ki bo predvidoma v mesecu maju.

Več informacij o samem simpoziju si lahko preberete na www.hkoig.hr. ■

Več informacij o samem simpoziju:

<http://www.hkoig.hr>

Želeli ste izvedeti

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

? Kdaj preneha projektantska odgovornost, če sploh preneha, dokler je objekt v uporabi? Gre predvsem za projekte prometne varnosti, kot so Tomačevski rondo, predori, oprema za prometno varnost.

Projektantova odgovornost za napake objekta, katerih vzrok so napake projektne dokumentacije, je urejena v Obligacijskem zakoniku (v nadaljevanju OZ) v zvezi z napakami solidnosti gradnje. To določata 1. in 3. odstavek 662. člena OZ, in sicer projektant odgovarja za morebitne napake v načrtu, ki zadevajo solidnost gradbe, če se napake pokažejo v 10. letih od izročitve in prevzema del.

Določen je rok 10. let, v katerem projektant odgovarja, če izvira napaka gradbe iz kakšne napake v načrtu. Če se te napake pojavijo po 10. letih, potem te napake, ni mogoče terjati od projektanta, saj se pojavi po zakonsko določene roku.

V primeru ko se napake v solidnosti gradnje pojavijo znotraj roka 10. let, pa je postopek sledeč. Naročnik oziroma vsak drug pridobitelj tega objekta (nov lastnik tega objekta) je dolžan o napakah obvestiti projektanta. Mora pa se držati zakonsko določenega roka. Ta rok je šest mesecev od dneva, ko je naročnik oziroma novi pridobitelj to napako ugotovil. Če naročnik ali pridobitelj zamudi rok šestih mesecev, potem se na to napako ne more več sklicevati. Sankcija za zamudo tega roka je, da je naročnikova pravica nasproti projektantu »zastarala«.

V primeru, da se torej napaka pojavi znotraj roka 10. let, naročnik oziroma novi pridobitelj objekta pa se na napako sklicuje, in v roku šestih mesecev o tej napaki obvesti projektanta, pa ima naročnik na razpolago rok enega leta, da poskusi napako, ki mu je nastala, izterjati od projektanta prostovoljno. Povedano drugače. Sedaj ima naročnik na razpolago, da v roku enega leta vloži tožbo za odpravo napake, če ugotovi, da projektant te napake ne bo odpravil prostovoljno. Če naročnik zamudi rok enega leta in če torej v roku enega leta ne vloži tožbe na odpravo napake, potem te tožbe ne more več vlagati, oziroma če jo vloži, z njo ne bo uspel. V tem primeru naročniku »zastara« pravica vložiti tožbo.

? Zanima me ali obstaja kakšen pravilnik oziroma druga zakonodaja s katero je določeno, kdo lahko projektira vodovodno omrežje, kot so medkrajevni vodovodi, magistralni vodovodi in ulična omrežja (ne v objektih). V praksi se pojavlja, da projekte izdelujejo gradbeni ali strojni inženirji, kar pomeni da je v nekem primeru vodovod obdelan kot gradbeni načrt in je odgovorni projektant gradbenik, v drugem podobnem primeru pa kot načrt strojnih inštalacij in je odgovorni projektant strojni inženir. Zanima me tudi kdo lahko vrši nadzor nad zgoraj navedenimi deli med izvedbo.

Mislím, da se predmete v zvezi z vodovodom posluša na strojni in gradbeni fakulteti in sta po tej logiki oba profila inženirjev za to usposobljena.

Projektiranje vodovodnega omrežja izven objekta (v to spadajo tako zajetja, rezervoarji in vodovodno omrežje kot so medkrajevni, magistralni in ulični vodovodi), je domena gradbenih inženirjev – hidrotehnikov. Projektiranje vodovodnih instalacij znotraj objektov pa je domena strojnih inženirjev. Glede nadzora pa velja pravilo, za kar imaš pooblastilo za projektiranje, to lahko tudi nadziraš.

Glede poslušanja vodovoda na eni in drugi fakulteti je potrebno podrobno pogledati študijske programe, iz njih je razvidna vsebina in na koncu tudi kompetenca diplomanta, ki je takšen študij zaključil. Vsak potrjen študijski program vsebuje tudi t.i. splošne in osebne kompetence, ki jih posamezen diplomant pridobi z izobrazbo.

Zanima me, če je in v katerem dokumentu je določena obtežba na konstrukcijske elemente (požarne stene) v primeru eksplozije.

Vplive na konstrukcije pri eksplozijah obravnava evrokod SIST EN 1991-1-7 Evrokod 1: Vplivi na konstrukcije- 1.7.del Splošni vplivi – Nezgodni vplivi. Eksplozije so obravnavane v 5. poglavju ter dodatku D. Standard velja za eksplozije zemeljskega plina, drugih eksplozivnih plinov in par ter mešanic prahu in zraka v stavbah silosih in rezervoarjih ter cestnih in železniških

predorih. Standard ne zajema eksplozij eksplozivov (razstreliv).

Standard je privzet po metodi platnic, trenutno pa se pripravlja slovenska različica, ki bo izšla predvidoma marca 2010.

? Družba nastopa kot investitor pri gradnji raznih objektov. V ZGO-ju so relacije investitor - nadzornik - izvajalec na splošno določene. Ker ima pri nas nekaj zaposlenih opravljen strokovni izpit za odgovorno vodenje del in nadzor pri gradnji smo se odločili, da bi del nadzora (ki ga sedaj opravlja zunanji izvajalec) prevzeli sami. Tu pa nastanejo manjši problemi na relaciji: investitor - nadzornik - izvajalec. Zanima nas ali lahko nastopamo kot investitor, nadzornik in izvajalec objekta.

V 6. točki 34. člena ZGO-1 določa:

Investitor lahko nastopa kot nadzornik, vendar v tem primeru na objektu, za katerega opravlja gradbeni nadzor, ne more biti niti projektant niti izvajalec.

30. člen ZGO-1 določa:

Gradbeni nadzor v imenu investitorja lahko opravlja pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje po ZGO-1 predpisane pogoje za projektanta ali izvajalca.

33. člen ZGO-1 določa:

Nadzornik mora pred začetkom opravljanja dejavnosti in ves čas svojega poslovanja imeti to dejavnost zavarovano za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju in tretjim osebam v zvezi z opravljanjem svojega dela.

Torej iz tega sledi, da družba lahko na objektih, kjer nastopa kot investitor, vrši nadzor, če ima kot pravna oseba v sodni register vpisano dejavnost projektiranja ali dejavnost gradbeništva in ima to svojo dejavnost tudi zavarovano v skladu z ZGO-1. Ne more pa biti družba na istih objektih, na katerih bi vršila nadzor, istočasno tudi ali projektant ali izvajalec.

Posredujte nam vprašanja in z veseljem vam bomo odgovorili

<http://www.izs.si/forum/>

POROČILA O DELU ORGANOV IN DELOVNIH TELES IZS ZA OBDOBJE JULIJ–DECEMBER 2009

Matična sekcija gradbenih inženirjev

- Oblikovali smo osnovna izhodišča za določanje kompetenc diplomantov, ki bodo zaključili »Bolonjske študije« s področja gradbeništva.
- Predlagali smo kandidata za prejemnika Nagrade IZS za inženirske dosežke.
- Na UO MST smo naslovili apel, da uredi problematiko »požarne varnosti« v sklopu svojih pooblastil.
- Aktivno smo se vključili v pripravo novele Zakona o rudarstvu.
- Pripravili so mnenje k študijskim programom, ki jih bo izvajala Fakulteta za grajevo okolje Univerze na Primorskem.
- Izdali smo Priročnik o projektiranju gradbenih konstrukcij po Evrokod standardih in ga predstavili na 31. Zborovanju gradbenih konstruktorjev.
- ECEC je izdal knjigo »Civil Engineering Heritage in Europe«, ki jo je uredil član UO MSG Gorazd Humar.
- Pripravili so predloge izobraževanj IZS za leto 2010.
- Sprejeli smo plan dela in finančni načrt UO MSG za leto 2010.

Matična sekcija elektro inženirjev

- Dokončali smo obnovo pred leti pripravljene oceno elektroinštalacij pri karakterističnih objektih.
- Strokovni svet MSE se je vključil v recenzije Pravilnikov in Tehničnih smernic; sodeluje tudi pri oceni in predlaganju primerov dobre prakse.
- Predlagali smo kandidata za prejemnika Nagrade IZS za inženirske dosežke.
- V novembru in decembru smo izvedli težko pričakovani izobraževanji s področja nizkonapetostnih inštalacij v stavbah in zaščite pred delovanjem strele.
- Pripravili smo predloge izobraževanj za leto 2010.

Matična sekcija strojnih inženirjev

- Določili smo nova predstavnika MSS v Komisiji za informiranje in Komisiji za sistemske zakone.
- Določili smo predavatelja, ki je predaval na 9. Dnevu inženirjev v Mariboru.
- Potrdili smo poročilo o delu za leto 2009 in sprejeli plan dela in finančni načrt UO MSS za leto 2010.
- Strokovni svet MSS pripravlja program izobraževanja »usposobitev«.

- S predstavnikom MG smo usklajevali besedilo pravilnika o organizaciji izobraževanja, opravljanju strokovnih izpitov in izdajanju licenc neodvisnim strokovnjakom, ki bodo izdelovali energetske izkaznice.
- Skupaj z MST smo izpeljali odmevno izobraževanje »Odvod dima in toplote«.
- Pripravili smo predloge izobraževanj za leto 2010.

Matična sekcija inženirjev tehnologov in drugih inženirjev

- Izvedli smo okroglo mizo na temo »Kako lahko izboljšamo ureditev področja požarne varnosti«.
- Izvedli smo izobraževanje »Vsebina tehnoloških projektov« na katerem so bili predstavljeni tehnološki projekti iz različnih strokovnih področij kot delovni procesi, ki so podlaga za načrtovanje zgradb, v katerih se delovni proces odvija.
- Predlagali smo kandidata za člana UO MST – predstavnika področja požarne varnosti.
- Predlagali smo imenovanje dodatnih članov izpitnih komisij za strokovne izpite s področja požarne varnosti.
- Določili smo novega člana Komisije za sistemske zakone.
- Predlagali smo kandidata za prejemnika Nagrade IZS za inženirske dosežke.
- Dogovorili smo se, da se morajo vsa gradiva, ki zadevajo požarno varnost, pred odpošiljanjem iz zbornice uskladiti na nivoju IZS.
- Sprejeli smo plan dela in finančni načrt MST za leto 2010.
- Pripravili smo predloge izobraževanj za leto 2010.

Matična sekcija rudarjev in geotehnologov

- Obravnavali smo spremembe Zakona o rudarstvu.
- Sprejeli smo plan dela in finančni načrt MSRGA za leto 2010.
- Pripravili smo predloge izobraževanj za leto 2010.

Matična sekcija geodetov

- Potrdili smo osnutek Kodeksa obnašanja evropskih geometrov (geodetov).
- Pripravili smo odgovor GURSu v zvezi s kontrolnimi meritvami koordinat ZK točk ter se pripravili skupen sestanek na to temo.
- Obravnavali in potrdili smo predlagane spremembe Zakona o evidentiranju nepremičnin.
- Od GURSa smo pridobili predlog sprememb ZGeoD ter ustanovili delovno komisijo, ki se je aktivno vključila v pripravo sprememb zakona. Zadnje pripombe smo odposlali v novembru.
- Pripravili smo prenovljen program CE-GEST za izračun geodetskih storitev, ki je brezplačno dostopen vsem članom na spletni strani MSGeo.
- Predlagali smo kandidata za prejemnika Nagrade IZS za inženirske dosežke.
- Sprejeli smo plan dela in finančni načrt MSGeo za leto 2010.
- Pripravili smo predloge izobraževanj za leto 2010.

Komisija za strokovne izpite

- Na osnovi sprejetih izpitnih rokov smo izvedli predvidene strokovne izpite.
- V letošnjem letu je strokovni izpit opravilo 377 posameznikov.

OPRAVLJENI STROKOVNI IZPITI V LETU 2009

Stroka	Osnovni izpit	Dopolnilni izpit	Popravni izpit	Skupaj
Gradbeništvo	165	43	77	285
Elektro	71	10	30	111
Strojništvo	68	9	9	86
Geodezija	19	-	-	19
Rudarstvo	7	-	1	8
Tehnološka stroka	5	-	1	6
Požarna varnost	6	3	3	12
Varstvo pri delu	1	2	1	4
Skupaj	342	67	122	531

- Povprečna uspešnost opravljanja pri osnovnih in dopolnilnih izpitih je bila 66 %, pri popravnikih izpitih pa 89 %.
- Izdali smo priročnik »Standardi in tehnični predpisi v inženirski praksi«, katerega avtor je prof.dr. Vincenc Butala.
- Na spletni strani smo objavljeni ažurirane programe in standarde znanj vseh strok, razen požarne varnosti.
- Podprli so predlog kompetenc diplomantov po 1. in 2. stopnji Bolonjskega študija, ki ga je pripravila MSG.
- Potrdili smo enovito komisijo za osnovne in dopolnilne strokovne izpite s področja tehnološke stroke, katere predsednik je g. Studenčnik, ter enovito komisijo za dopolnilne strokovne izpite za revidiranje s področja tehnološke stroke, katere predsednik je g. Podpečan.
- Sprejeli smo datume izpitnih rokov za leto 2010.
- Potrdili smo predlog poročila o delu za leto 2009 ter plan dela in finančni načrt KSI za leto 2010.

Komisija za vpis v imenik

- Komisija se je v celem letu sestala enajstkrat.
- V imenik pooblaščenih inženirjev je vpisala 308 inženirjev, od tega 20 državljanov EU.

objektov za izhod iz gospodarske krize, druga pa strateškemu svetu za politiko graditve in urejanja prostora.

- Pripravili smo podstran »Publikacije IZS« in »Borza dela«, v zadnji fazi je nadgraditev podstrani »Izobraževanja«.
- Člane smo tekoče obveščali o pomembnih novicah po e-pošti. Uvedli smo e-obvestila o konferencah, ekskurzijah in simpozijih ter o pomembnih objavah v Uradnem listu RS.
- Pripravili smo poročilo o delu za leto 2009 ter plan dela in finančni načrt za leto 2010.
- Mesečno objavljamo prispevke v reviji Gradbenik.

Komisija za sistemske zakone

- Sprejeli smo predlog nalog Direktorata za graditev v okviru Ministrstva za okolje, prostor in graditev.
- UO IZS smo predlagali, da se pristopi k izvedbi projekta, katerega namen je izdelava ključnih izhodišč IZS za proaktivno vključevanje v odpravo administrativnih in tehničnih ovir na področju urejanja prostora in graditve objektov (preučitev predpisov in primerov iz prakse, izdelava poročila o odkritih pomanjkljivostih in možnih rešitvah, oblikovanje tez, izdelava predloga akcijskega načrta).

- Pripravili smo 6 kategorij za zaposlitev po vzorcu kolektivne pogodbe avstrijske zbornice in njihova medsebojna razmerja.
- Za Dan inženirjev smo pripravili ppt predstavitev izbora primerov dobre prakse, ki so objavljeni na spletni strani.

Odbor regijske pisarne Maribor

- Člani odbora smo sodelovali pri pripravi in izvedbi 9. Dneva inženirjev v Mariboru.
- Določili smo novega člana odbora iz MSS.

Projektna skupina za tarifna pravila

- Na podlagi prevoda novega nemškega HOAI smo pripravili osnutek novih meril za vrednotenje inženirskih storitev (prilagoditev novega nemškega HOAI slovenskih zakonodaji). ■

PREGLED VPISA IN SPREMEMB PO MATIČNIH SEKCIJAH

Od 1. 1. 2009 do 30. 11. 2009

Matična sekcija	Vpis	MIROVANJE	IZBRIS na podlagi lastne zahteve	IZBRIS po uradni dolžnosti
MSG	162	9	27	7
MSS	44	5	17	5
MSE	66	17	29	3
MST	10	1	7	1
MSRG	3	0	0	1
MSGeo	23	3	1	0
Skupaj	308	35	81	17

- 84. pooblaščenim inženirjem je razširila pooblastila.
- V celem letu je bilo naročenih 347 osebnih štampiljk in 6213 izkaznic pooblaščenih inženirjev.

Komisija za izobraževanje

- Izdali smo brošuro z napovednikom vseh izobraževanj, ki jih bo IZS organizirala v letu 2009.
- V celem letu smo izvedli 38 izobraževanj.
- Dodeljevali smo kreditne točke; v povezavi s tem smo obravnavali 350 vlog.

Komisija za informiranje

- V mesecu juniju in septembru smo izdali novi številki glasila IZS.NOVO. Prva je bila posvečena Učinkoviti gradnji javnih

- Podprli smo predlog splošnih zavarovalnih pogojev, ki ga je po navodilu IZS pripravila odvetniška pisarna.
- Obravnavali smo predlog MJU glede odprave administrativnih ovir ter predlagali dodaten ukrep: vzpostavitev zbirke podatkov o pravnih režimih in soglasodajalcih v prostoru.
- Podali smo pripombe na novele ZPNačrt, ZGO-1 in ZRud

Komisija za dobro prakso

- Na spletni strani IZS smo v rubriki »Primeri dobre prakse« objavili nove primere dobre inženirske prakse.
- Pripravili smo predlog tipske pogodbe za nadzor.

KOLENDAR STROKOVNIH PRIREDITEV

15.2. – 19.2.2010

3. Internacionalni naučno-stručni skup »GNP 2010 Gradvinarstvo – nauka i praksa«

Žabljak, Črna Gora

www.gnp.ac.me

gnp@ac.me

23.3. – 27.3.2010

23. Sejem Megra – mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov

Gornja Radgona

www.pomurski-sejem.si

info@pomurski-sejem.si

7.6. – 10.6.2009

Transport Research Arena – Europe 2010

Bruselj, Belgija

www.traconference.eu

info@traconference.eu

Celoten koledar domačih in tujih strokovnih prireditev si lahko ogledate pod:

<http://www.izs.si/index.php?id=217>

Komisija za dobro prakso

OBJAVILI SMO ŠE
TIPSKO POGODBO O
GRADBENEM NADZORU

Komisija za dobro prakso je v mesecu novembru 2009 na spletni strani zopet obogatlila rubriko »dobra praksa«, to pot z objavo tipske pogodbe o gradbenem nadzoru. Do vzorca te pogodbe lahko uporabniki spletne strani dostopate prek podmenija pravila dobre prakse.

Tipska pogodba o gradbenem nadzoru, ki je bila pripravljena v sodelovanju z Združenjem za inženiring Gospodarske zbornice Slovenije, je pripravljena v skladu z določili ZGO-1B, možno pa jo je uporabiti tudi za dodatni obseg del naročenih s strani naročnika.

Poleg specifičnih zahtev iz Zakona o graditvi objektov obsega pogodba vsa potrebna splošna določila za sklenitev pogodbenega razmerja z naročnikom.

Naj vas spomnimo, da v podmeniju pravila dobre prakse najdete tudi vzorec pogodbe o izdelavi projektne dokumentacije s pripadajočim vzorcem bančne garancije za solidno izvedbo posla in menično izjavo z nalogom banki.

Poleg tega vas vabimo, da si v meniju »dobra praksa« ogledate še ostala gradiva, in rubriki »dobra praksa« objavljene primere. Za podajanje svojih mnenj in predlogov pa vas vabimo k uporabi foruma. ■

Izobraževanja IZS

PROGRAM
IZOBRAŽEVANJ
IZS ZA 2010

V letošnjem letu smo prvič izdali knjižico s podatki o izobraževanjih, ki jih je zbornica organizirala v letu 2009.

V januarju 2010 boste po pošti prejeli novo knjižico s programom izobraževanj, ki jih bomo organizirali v letu 2010. V knjižici bodo najavljena vsa predvidena izobraževanja, skupaj s kratko predstavitvijo posameznega izobraževanja, termini, lokacijo in predvidenimi predavatelji. Poleg izobraževanj z ozkega strokovnega področja posamezne stroke, smo v koledar izobraževanj vključili tudi t.i. splošna izobraževanja, aktualna za vse stroke. Knjižica bo na voljo tudi na sedežu zbornice in bo objavljena v e-obliki na naši spletni strani www.izs.si. ■

Ministrstvo za okolje in prostor RS

RAZVELJAVITEV 4. ČLENA PRAVILNIKA O
ZAHTEVAH ZA ZAGOTAVLJANJE NEOVIRANEGA
DOSTOPA, VSTOPA IN UPORABE OBJEKTOV V
JAVNI RABI TER VEČSTANOVANJSKIH STAVB

Ustavno sodišče RS je z odločbo št. U-I-138/08-9 z dne 17. 9. 2009 (Uradni list RS, št. 77/09) razveljavilo 4. člen Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03), ki je določal, kateri objekti v javni rabi morajo biti projektirani in grajeni brez ovir, ker je navedena določba pravilnika zožila domet zakonske določbe.

Glede na zgoraj navedeno se od razveljavitve navedene določbe dalje za obveznost zagotavljanja neoviranega dostopa, vstopa

in uporabe objektov v javni rabi uporabljajo neposredno določbe Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04-UPB1, 14/05-popr., 92/05-ZJC-B, 111/05-odl.US, 93/05-ZVMS in 126/07, ZGO-1) in sicer določba 17. člena v povezavi z definicijo objekta v javni rabi iz točke 1.5. prvega odstavka 2. člena ZGO-1. ■

Povezava na spletno stran Uradnega lista RS:

<http://www.izs.si/index.php?id=396>

Ministrstvo za okolje in prostor RS

SPLETNA APLIKACIJA ZA OBČANE -
POKLIČI, PREDEN KOPLJEŠ

Geodetska uprava RS je na Območni geodetski upravi Celje predstavila projekt »Pokliči, preden koplješ«. Gre za spletno aplikacijo, kjer lahko občani pridobijo informacije o umeščenosti objektov gospodarske javne infrastrukture. Storitve je brezplačna in poskusno deluje na ožjem območju MO Celje.

Namenjena je vsem pravnim in fizičnim osebam, ki željo posegati v prostor. To vključuje tudi manjše posege, kot so graditev manj zahtevnih in enostavnih objektov (graditev bazena, drvarnica...), vrtine za izkoriščanje geotermalne energije, posaditev dreves ali postavitev ograje.

Uporabnik storitve lahko pridobi podatke o zasedenosti prostora z objekti gospodarske infrastrukture na želenem območju, lahko pa tudi posreduje podatke o lokaciji infrastrukture, ki ni vpisana v uradne evi-

dence. Tako bo mogoče preprečiti neposredno in posredno škodo na infrastrukturi, ki v Sloveniji letno znaša 10 milijonov evrov.

Spletni naslov aplikacije: <http://prostor2.gov.si/rovka/>

Sicer pa je vpogled v podatke o gospodarski javni infrastrukturi v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture javen. Geodetska uprava je izdelala spletni pregledovalnik (<http://prostor2.gov.si/javni/javniVpogled.jsp?rand=0.4232397789754997>), prek katerega je omogočen vsem državljanom vpogled v podatke o gospodarski javni infrastrukturi na določeni parceli. ■

Povezava na spletni pregledovalnik:

<http://prostor2.gov.si/javni/javniVpogled.jsp?rand=0.4232397789754997>

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS JANUAR DO APRIL 2010

26. 1. 2010

Kako učinkovito obvladovati GOI projekte od zasnove do izvedbe

4. 2. 2010

Osvežilni program nove zakonodaje o graditvi objektov

2. 9. 2010

Varnost in zdravje pri delu kot aspekt pri projektiranju stanovanjskih in tehnoloških objektov

11. 2. 2010

Sistem urejanja prostora v Sloveniji

2. 3. 2010

Predstavitve standardnih pogodb – FIDIC 1999

8. 3., 29. 3. in 10. 5. 2010

(Uspešno) Komuniciranje v stroki in zunaj nje

11. 3. 2009

Nove zahteve po zmanjševanju energije za ogrevanje, ohlajevanje, umetno prezračevanje in razsvetljavo bivalnega in delovnega okolja

16. 3. 2010

Zahteve za zaščito stavb pred strelo – 1. del

1. 4. 2010

Usklajevanje in upoštevanje interesov v prostoru

15. 4. 2010

Zahteve za nizkonapetostne inštalacije v stavbah in zaščito stavb pred strelo – 2. del

22. 4. 2010

Gradbena pogodba in z njo povezana razmerja

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete pod:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

in v knjižici izobraževanja za leto 2010, ki bo od 5. 1. 2010 na voljo na IZS.

spreminjamo gradbeno kulturo

Inženirska zbornica Slovenije

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija

I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala
T: 01/547 33 33

Tajništvo
T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Evidenčna služba
T: 01/547 33 11
E: renata.gomboc@izs.si

Finančno računovodska služba
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Služba za strokovne izpite
T: 01/547 33 15
E: martina.babnik@izs.si

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje
T: 01/547 33 17, 01/547 33 37
E: polona.okretic@izs.si, petra.kavcic@izs.si